

Schuschnigg na Koroškem

Slovenci so predložili svoje zahteve po kulturni autonomiji

V Rožu

Na svoji poti skozi »plebiscitno ozemlje« — tako namreč imenujejo sedaj koroški oblastniki slovenski del Koroške, če ga ne imenujejo kratkoma »mešana jezikovna ozemlje«, se je avstrijski kancler, ki so ga na potovanju spremljevali izključno nemške osebnosti, ustavil tudi v Bistrici v Rožu, kjer ga je v imenu »mešanega jezikovnega ljudstva« pozdravil župan Tschernitz (!) in ga zagotovil, da je tudi manjšina voljna sodelovati pri sporazumnem reševanju manjšinskega vprašanja. Kanclerju so na to predstavili vse župane, poveljnike oboroženih oddelkov Heimatsdiensta, zastopnike obrtniškega, kmetijskega in delavskega ljudstva ter tudi predstavnika slovenskega prosvetnega društva. Sledil je razgovor o gospodarskih in kulturnih potrebah ljudstva. Mladenci Ferb iz St. Jakoba v Rožu je izročil kanclerju sliko predstavljajočo točno dolino, kot darilo »Ostmarkjugend« kakor nazivljajo pomembnejši pomembno mladino iz slovenskih krajev.

V Borovljah, kjer se je kancler tudi ustavil, ga je pozdravil župan Scheschin (!), ki je poudaril »da ima nemška večina v plebiscitnem ozemlju pošteno voljo s slovensko manjšino lepo in mirno živeti«. V imenu Slovencev je bil kanclerju predstavljen Kommetter, ki je priznal, »da vlada najboljše razmerje med obema narodnostima«. Kancler Schuschnigg je imel daljši nagovor, v katerem se je pečal z gospodarskimi vprašanji, z ideologijo avstrijske državne misli ter je na koncu poudaril »potrebo vseh pozitivnih in tavnih sil za gospodarski prosvet in državo«. Sledilo je odklovanje članov Sturmseharen iz borovljanskega okrožja. Iz Borovlj se je kancler odpeljal v Celovec.

V Podjuni

Celovec, 2. marca 1936.

Drugi dan svojega bivanja na Koroškem je zvezni kancler porabil za to, da je obiskal Podjuno dolino, kjer se je ustavil v Velikovu, v Dobri vasi, odkoder je proti prvotnemu načrtu šel dalje do Zelenke Kaplje, se ustavil pri grofu Thurnu-Valsassini v dolini Bele ter se nato peljal dalje skozi Smihel pri Pliberku v Pliberk, od tam v Labud in v Wolfberg v Labudski dolini. Schuschnigg je sprejemal deputacije v Velikovu, v Dobri vasi in v Pliberku. Zastopniki slovenske narodne manjšine so imeli dostop do njega in so mu izročili svoje želje v spomenicah. Zelo ugodno razlagajo tudi kanclerjev obisk pri grofu Thurnu, ki je znan veld svoje narodnostne širokogrudnosti in je že več let zahteval, naj se Slovincem da

Prigode proletarskega denarja

„Vesela doba“ sovjetskega delavca

Moskva, februarja.

Zaničevanje kapitalističnega vzletnega telata je pomenilo od kraja ogelni kamen sovjetskega denarja. Moskovski listi so do zadnjega ponosno objavljali »kakor skala neomajen tečaj rublja«. Trdili so celo, da bo po valutnih nepravilnostih zbežana zapadna buržuazija prej ali slej pričela nalagati svoj kapital vprav v Moskvi. A po pletilski povzročena nepopisna zmeda je zdaj končala samoprevaro. Finančni komisar Grinjo je lanskega novembra uradno pokopal Potemkinove vasi, zvišal zlato zalogo poprej zanemarjene Državne banke in priznal zmanjšano kupno moč rublja. Njegov sedanjí tečaj znaša 33½ kopejk za en francoski papirni frank (dočim je veljal poprej en frank samo 7,5 kopejk). Dosedanje napolnuralno sovjetsko gospodarstvo se umika denarnemu. Vlada je uknila od leta 1928 veljavne krušne in druge nakaznice, obljubljuje znižane cene na življenjske potrebščine in višje delavske plače. Toda kje bo vzela oni »neomajen rubelj«, ki bi ljudstvu res zagotovil boljše življenje?

Moskovski listi navdušeno pišejo o »novi veseli dobi«. Po večjih mestih se odpirajo »vzglede trgovine« z gnatjo, sirom in čajnim maslom v izložbah. Nadomestiti morajo temote »zdržne razdelnice«, kjer je ležal kruh polne petroleje in po avtoriteti izjavi voditelja Komsomola Poetyseva »skupcu jemal veselje do življenja«. Moskovski evlični trust obljubljuje celo, da bo redno postregel z gladiolami, vrtnicami in španskim bezgom, »ki jih tako rado poklanja občinstvo umetnicam«. A nove cene so slejkoprej določene po načelih, ki se ne zmanjajo za tržne razmere. Po določbi državnega proračuna mora n. pr. Nabavljalni odbor za deželne pridroke izročiti državni blagajni 24 milijard rub. »letnih dohodkov«. Trgovina na drobno zopet mora plačati »na račun dobička« 52 od 80 milijard rub. letnega prometa. Obdavčenje določa žitne cene. Sovjetski mali konzument neznanako drago plača vsakdanji kruh. 1 kg pšenične moke stane 1 rub. 80 kop. (dočim se izražava v inosemstvo po 3,7 kop. za 1 kg, t. j. 50 krat cenejšo), 1 kg ajdove kaše 4 rub. 30 kop. (izvorna cena 4 kop. t. j. 110 krat nižja), 1 kg kuhanskega masla 16 rub. 50 kop. (izvorna cena 31,4 kop. t. j. nad 50 krat cenejša) itd.

Boljševiki se dolgo niso zmenili za narodno-gospodarske zakone. To se zdaj maščuje. Za inozemske drage stroje vržene milijarde so ostale mrtve. Socialistična industrija se je izkazala kot predraga igrača. Sovjeti ne kričijo več o gospodarski neodvisnosti od Zapada. Niso več v stanju graditi mrtvojenke »velikanec kot so bili Dnjepr-prostor, Turkestanško-sibirsko železnico ali Belomorsko-baltišk kanal. Poskušajo samo doseči dobiček pri sedanjí industriji in pred vsem skrbijo za oživiljeje stalno nazadujočega izvoza. Sovjeti potrebujejo denar in prodajajo magari čim bolj poceni v tujino vse, kar morejo prodati. A rusko ljudstvo prispeva slejkoprej levji del izvozní trgovini naloženega »dobička«. Moskovske »znižane cene« so 1. decembra 1935 znašale (za en funt, t. j. 40 dkg): ržen kruh 3 rub. 70 kop.; meso III. vrste 2 do 4 rub., sladkorna sipa 2,10 do 2,75 rub. i m. Med tem zasluží sovjetski delavec od 150 do 160 rub. povprečno na mesec. Novi »neomajen rubelj« velja na trgu 1 kg rženega kruha. Ali je potrebno razpravljati o življenju z mesečno plačo, ki zadostuje samo za nakup 160 kg kruha? Recimo, da ima navadna delavska družina s štirimi člani dva pridobitna s skupnim zaslužkom 300 rub. na mesec. Tudi v tem »boljšem« primeru mora shajati omenjena rodbina s 3 funti rženega kruha, 2 funti krompirja, pol litrom mleka, eno četrtino kilograma kuhanega masla in eno četrtino kilograma sladkorja na dan. Mar zadostuje to za »isto brezskrbno življenje«? Kje pa je tramvaj, kopališče, milo, tobak itd? Kdo od teh delavcev bo lahko zahajal v sedanje nove moskovske kavarne, kjer stane kozarec čaja 50 kop. in dodatna rezina limone še več? Spomnimo se še na stalno stano-

kulturna avtonomija, pa so njegov glas nemški nacionalisti zadušili. Večji nagovor je imel v Pliberku, kjer je poudarjal potrebo skupnosti in akrib, ki jo bo vlada odslej še bolj posvetila obmejni deželi.

V svojem večeršnjem poročilu sem pozabil omeniti, da je v nedeljo popoldne kancler v Celovcu sprejemal deputacije večjih organizacij, med njimi tudi odposlance slovenskega političnega društva in slovenske krščansko-socialne zveze pod vodstvom prof. Tischlerja.

Spremembe pri deželni vladi

Ze med potovanjem zveznega kanclerja so se širile govorice, ki so se sedaj še bolj utrdile, da bo kmalu prišlo do pomembnih sprememb pri koroški deželni vladi. Koroška je še edina dežela, kjer je svobodnomiselstvo ostalo na kmalu in se svobodno bohotilo navzlic krščanskim osnovnim temeljem nove države. Zvezna vlada hoče sedaj vzeti tudi koroško upravo v krepke roke. Govorijo, da bo upokojen deželni glavar general Hülgerth in da je najresnejši kandidat za njegovega naslednika grof Goess, ki je znan kot »zmeren habsburgovec«. Vrhovno poveljstvo vsega koroškega Heimatsdiensta (milice, ki jo sestavljajo Heimwehr in Sturmeharen) prevzame sturmeharovec grof Huyn. Deželni namestnik dr. Sucher pa uživa splošno zaupanje in bi ostal na svojem mestu. Spremenjenih bo nekaj heimwehrovskih okrajnih glavarjev. Govorijo tudi o upokojitvi dvornega svetnika Scheichelbauerja pri deželni vladi.

Zahteve koroških Slovencev

Koroški Slovenci, ki so se že dolgo prizadevali, da bi kanclerja samega dobili v svojo deželo mimo zlobnih nemških nacionalnih posrednikov, so Schuschniggu predložili svoje želje v posebni spomenici, v kateri zahtevajo slovenske šole, slovensko učiteljsko, slovenskega dež. šolskega nadzornika in posebne slovenske odseke tako pri deželni stanovski kmetijski zvezi, kakor pri organizacijah domovinske fronte.

Bedaste so govorice, ki jih razširjajo narodno-socialistični listi v Nemčiji, češ da je prišel zvezni kancler Schuschnigg na Koroško zato, da priklene Slovence za Avstrijo, med tem, ko jih narodni socializem oddaja jugu. A tudi Slovenci si ne delajo utv. glede uspehov tega potovanja, dokler dunajska vlada ne bo čutila nobenega mednarodnega pritiska, da slovensko vprašanje reši hitro in pravično. Tega pritiska pa danes ni. Dunaj to dobro ve, zato bo držal roke križem tudi v bodočnosti.

Italijanski pogoji za mir

Rim, 4. marca. c. Dopisnik »Tempsa« poroča o pogojih, pod katerimi bi Italija sprejela predloge odbora trinajstoroč. Abesinski problem se mora reševati v okviru pogodbe med Francijo, Anglijo in Italijo, ki je bila sklenjena v letu 1906. Vendar pa mora biti Italija tista ki bo imela največ koristi od te pogodbe in sicer dobi Italija od Zveze narodov protektorat nad Abesinijo. Italija bi Abesinijo uredila v mandat, ki bi bil pod nadzorstvom Zveze narodov. Vendar pa Italija ne bi odpoklicala vseh svojih čet iz Abesinije, ampak bi takoj z njimi začela izvajati svojo »pénétration pacifique« — mirno »edanje« Abesinijo.

Hlinka zahteva več

Bratislava, 4. marca. c. Večraj se je v Bratislavi sestala na sejo predsedstva Hlinkove stranke. Seji je predsedoval Hlinka sam. Zastopniki stranke, ki so se pogajali s Hodžo, so podali svoje poročilo. Nato je bila sprejeta resolucija, v kateri se izjavlja, da stranka vztraja pri svojih zahtevah. Stranka zahteva še zmeraj zakonito priznanje suverenosti slovaškega naroda. Slovaški jezik mora prevladovati v vseh šolah in uradih na Slovaškem. Stranka tudi zahteva ustanovitev ministrstva za Slovaško. Resolucija pravi ob koncu, da se bodo pogajanja še nadaljevala.

Po japonskem puču

Tokio, 4. marca. c. Danes se je sestel tajni svet, ki je sklenil uvesti posebna vojaška sodišča proti vsem, ki so se udeležili upora v zadnjem tednu. Ta sodišča bodo sodila 1400 častnikov in vojakov. Tokrat bodo torej vojake že priključili k častnikom, ki so vodili upor, dasi se je najprej trdilo, da oblasti ne bodo sodile zapeljanih podrejenih vojakov. Novi predsednik vlade še ni imenovan.

Tokio, 4. marca. c. Knez Konoji je odklonil mandat za sestavo nove vlade. Kneza je predlagal cesarju princ Saionji.

Tokio, 4. marca. b. Po zadnjih vesteh je sodelovalo v vojaškem prevratu vsega 1400 častnikov in vojakov.

Zaroka angleškega kralja?

Pariz, 4. marca. b. V torko so se razširile vesti, da se namerava angleški kralj Eduard VIII. zaročiti z mlado špansko princezino infantinjo Marijo Kristino, ki je stara 25 let. Princeza Kristina je hčerka bivšega španskega kralja Alfonza.

Rinaldo Iaccini umrl

Rim, 4. marca. AA. Pred dnevi je umrl v 91 letu življenja eden izmed osebnih službanih sv. očela in najpopularnejša oseba v Vatikanu Rinaldo Iaccini. 71 let je služboval v papeževih konjušnicah in bil kočijaž petorice papežev: Pija IX., Leona XIII., Pija X., Benedikta XV. in Pija XI. To je vsekakor redek primer

Verska avtonomija za muslimane

Vlada je na svoji seji sprejela nekatere izpremembe k uredbi o islamski verski zajednici (IVZ). Glavni organi IVZ so džematski medžlis, sresko vakufsko mearifsko poverništvo, ulema medžlis v Sarajevu in Skoplju, vakufsko mearifski sabor v Sarajevu in Skoplju s svojimi organi in Reis-ul-Ulema v Sarajevu z ožjim in širšim svetom. Imovina IVZ služi izključno njenim namenom in se ji v nobenem oziru ne more odvzeti in porabiti v druge namene. Razlastitev je dovoljena samo po zakonu proti povrnitvi polne vrednosti. Vakufska imovina, posestva in druge ustanove IVZ ostanejo njena last tudi, ako bi prebivalstvo prestopilo v kakšno drugo vero ali se izselilo. Stalna državna pomoč, ki jo bo IVZ prejela od države po drž. proračunu, se bo izplačevala po uredbi o stalni državni pomoči iz l. 1931. Zastava IVZ je zelena z belim polmesecem in peterokrako zvezdo v sredi. Vse islamske verske avtonomne šole so pod nadzorstvom pristojne verske oblasti. Sedanji Reis-ul-Ulema Maglajić se po tej uredbi stavlja na razpoloženje, obenem z osmimi člani ulema medžisa, devetimi muftijami in njihovimi tajniki in ostalimi uradniki. Pokojnina Reis-ul-Uleme je urojena tako, kakor plača in dohodki predsednika Državnega sveta in Glavne kontrole, po § 333. zakona o uradnikih. Vrhovno versko predstojništvo IVZ se iz Belgrada prenese v Sarajevo.

Volivno pravico za volitve glavnih verskih organov ima vsak moški musliman, ki je državljani kraljevine Jugoslavije in ima 21 let in uživa državne pravice.

IVZ in njene poedine ustanove in organi, med katere spadajo tudi džematski medžlis in sreske poverništva, so pravne osebe, ki morejo po predpisih zakonov pridobivati pravice in imeti premično in nepremično imovino. Islamski verski službenici uživajo pri izvrševanju svoje poklice in duhovne dolžnosti zaščito države na isti način, kakor državni uradniki. Državljeni islamske vere, med katere je treba šteti tudi učence vseh šol, se ne smejo nagovarjati, niti siliti na kakršenkoli

način, da se udeležujejo verskih obredov kake druge veroizpovedi. Ali pa ima kak obred obležje nemuslimanske vere je merodajno mišljenje pristojne verske oblasti. Na temelju tega mišljenja izda minister prosvete svoj odlok.

V ljudskih in strokovno-srednjih in srednjih šolah, javnih in privatnih, je verouk za islamsko mladino obvezen učni predmet pod nadzorstvom pristojne verske oblasti. Šolske učbenike za islamski verouk odobrava minister prosvete, ne more pa dati odobrenja učbeniku, ki ga ni odobrila pristojna islamska verska oblast. Pouk in obnašanje učnega osebja v javnih in zasebnih šolah, kakor tudi vsebina šolskih učbenikov, vse to mora spoštovati verska čuvstva učencev islamske vere. Pouk mora biti tako urejen, da učencev islamske vere ne ovira pri izvrševanju njihovih verskih dolžnosti. Tozadevne odredbe bo predpisal pristojni minister v sporazumu z Reis-ul-Ulema. Za višjo šolsko versko izobrazbo muslimanov skrbi država. Prav tako država skrbi za vzdrževanje šarijatske gimnazije v Sarajevu in Velike medrese v Skoplju. Država bo skrbela tudi za to, da se v državnih organizacijah za telesno vzgojo spoštuje vera njihovih članov muslimanov, njihova načela in ustanove.

Po načelu enakopravnosti, ki je zajamčena v ustavi, se avtomatično raztegnejo vse širše pravice, ki bi se dale katerikoli priznani in usvojeni veroizpovedi, tudi na IVZ.

Vsa nepremična vakufska imovina v Južni Srbiji in Črni gori: muslimanska pokopališča, džamije, Mesdžidi, tekije, medrese, mektebi, ali trgi, ki je bila leta 1912 brez odškodnine odvzeta od strani državnih ali samoupravnih oblasti, se vrne Islamski verski zajednici ali pa se izplača njihova cenilna vrednost po takratnem stanju.

Na temelju pooblastila iz te uredbe bo minister pravosodja kasneje prečiščeno besedilo zakona o Islamski verski zajednici izdal zajednici kraljevine Jugoslavije.

Domači odmevi

Sprejem pri predsedniku vlade

Belgrad, 4. marca. m. Predsednik vlade dr. Milan Stojadinović je dopoldne sprejel v svojem kabinetu zunanjega ministrstva češkoslovaškega poslanika dr. Václava Girsu.

Spremembe občin

Belgrad, 4. marca. m. Notranji minister dr. Anton Korošec je predpisal uredbo o izločitvi kraja Imeno iz občine Sedlarjevo in priključitvi k občini Podčetrtke ter kraja Planina iz občine Leokovic in priključitvi k občini Raka.

K monopolizaciji učbenikov

Belgrad, 4. marca. m. Semkaj je prišla znova deputacija gospodarskih krogov iz vse države glede akcije proti unifikaciji in monopolizaciji šolskih knjig. V deputaciji so gg. Makso Hrovatin, Geza Kohn, Gregorič in Živković iz Belgrada. Dopoldne je bila sprejeta skupno s poslancem Šemrovom pri ministru brez portfelja dr. Mihi Kreku. V teku jutrišnjega dne bo obiskala ostale ministre ter jih obvestila o tem, da vztraja pri vseh svojih dosedanjih vlogah, s katerimi je iz gospodarskih in kulturnih razlogov zahtevala, da se ukine zakon o učbenikih iz leta 1929, ki določa unifikacijo in monopolizacijo šolskih knjig.

Čirič, predsednik okrajne organizacije JRZ

Na shodu JRZ za okraj Stara Pazova se je sestavil odbor, kateremu je bil za predsednika izvoljen predsednik sedanje narodne skupščine g. St. Čirič. Najprej je bila v prostorih kavarne Uhlrik ožja konferenca, katere so se udeležili samo predsedniki in podpredsedniki krajevnih odborov, ki so izmed sebe izvolili okrajni odbor; nato pa je bila v istih prostorih širša konferenca, na kateri je imel novo izvoljeni predsednik okrajnega odbora g. Čirič daljši politični govor.

Konec tromesečnih vlad

Nekega zelo uglednega jugoslovanskega politika so nekoč vprašali, kdaj je pri nas vlada najbolj stalna, pa jim je odgovoril: »Ko je imenovana.« Ta politik je imel precej prav; če se je v slabih 17 letih razvrstilo 35 vlad, je to pač zadosten dokaz, da noben izmed njih ni bilo usojeno dolgo življenje. Naravna posledica takega pogostega menjavanja, je nestalnost v drž. gospodarstvu in zmeda v upravi. Notranjepolitični prevrat, ki smo ga doživeli s polomom JNS politike v vseh oblikah, bo odpravil tudi to nezdravo prakso — je zatrjeval minister g. Šefkija Behmen na shodu JRZ v Mostarju: »Z organizacijo JRZ je ustvarjen predpogoj za končno likvidacijo sistema tromesečnih vlad. Zajamčena je nepretrganost državne politike in stalnost v upravi, brez katere si ne moremo misliti moderne in dobro urejene države.«

Slovenski umetnik Deržaj razstavlja v Belgradu

Belgrad, 4. marca. AA. V prostorih angleško-ameriško-jugoslovanskega kluba v Belgradu, Dobrinjska ulica 10, se odpre 8. marca t. l. razstava znanega slovenskega slikarja Eda Deržaja. Razstavil bo po večini akvarele in oljnaté slike. Večji del slik predstavlja karakteristične predele Londona in angleške province. Gosp. Edo Deržaj je izdal tri knjige s slikami za mladino in ilustriral znano knjigo mrs. Coplandove »Beautiful Mountains«, lepe planine Jugoslavije. Nadarjeni slovenski slikar je bil na študijah v Italiji in Angliji, kjer je razstavil svoja dela. Na lanski razstavi v Ljubljani je imel g. Deržaj 160 akvarelov in grafik. Kot dober akvarelist in risar obdeluje g. Deržaj temeljito duhovne vsebine predmetov, ki jih slika. Zlasti njegovi alpski motivi so polni iskrenosti in prežeti z liriko.

Čsl. trg. ataše odhaja

Belgrad, 4. marca. m. Za jutri se pričakuje vrnitev naše delegacije zasedanja gospodarske Male zveze v Pragi. Z našo delegacijo se vrne tudi čsl. trgovinski ataše g. Kundrat, ki je istotako prisostvoval zasedanju Male zveze. Gosp. Kundrat bo koncem meseca marca zapustil svoje sedanje mesto v Belgradu, ker je prestavljen za konzula novo ustanovljene češkoslovaške konzulata v Casablanci. Na njegovo mesto pride inž. Novak, ki je bil dalj časa trgovinski referent na čsl. konzulatu v Ljubljani. Gosp. Kundrat je prišel v Belgrad iz

Nagrade skladateljev

Belgrad, 4. marca. AA. Po poročilu umetnostnega odbora Južnoslovanke pevске zveze je na natečaju od 25. septembra 1935 prispelo 46 skladb in ena kantata za solo, zbor in orkester. Eno skladbo in kantato sta skladatelja umaknili. Umetnostni odbor je podelil nagrade temle osebam: 1. Mlademu Pozajicu, skladatelju iz Zagreba, za skladbo pod imenom »Mamak i narode«. 2. Petru Stojanoviću, skladatelju in profesorju glasbene šole Stanković v Belgradu, za skladbo pod imenom »Miloš Obilić i Strossmayer«. 3. Dr. Vladi Borokoviću, skladatelju iz Dubrovnika, za skladbo pod imenom »Horus«. 4. Ivanu Matičiću, tajniku glasbene akademije v Zagrebu, za skladbo pod naslovom »Pričurkin«. 5. Srečku Koporcju, skladatelju na Sušaku, za skladbo pod naslovom »Proštenje«.

Nagrajena dela se lahko dobijo v pisarni zveze, če jih skladatelji nečesto prepuštili zvezi za njeno knjižnico in njeno izdaje. Nagrade so razdeljene v tri kategorije, v prvi znaša 1200 Din, v drugi 1000 Din, v tretji 800 Din.

Osebnosti

Belgrad, 4. marca. m. S kr. ukazom je imenovan za višjega pristava VII. pol. skup. na poštnem ravnanstvu v Novem Sadu Vladimir Bajuk, kontrolor iste skupine islega ravnanstva. Z odlokom prometnega ministra je prestavljen po potrebi službe Oskar Slemenšek, oficial IX. skup. na gradb. želez. ravnanstvu, v Sarajevu, v X. sekciji za vzdrževanje proge v Derventi.

Belgrad, 4. marca. m. Z odlokom ministra za trgovino in industrijo g. Vrbaniča je postavljen za suplenta za matematiko na Tehnični srednji šoli v Ljubljani dipl. fil. g. Jože Povšic.

Belgrad, 4. marca. m. Danes je prišel v Belgrad celjski župan Alojzij Miheličič ter bo v zadevah svoje občine, posebno zaradi regulacije Savinje, posredoval po raznih ministrstvih.

Belgrajske vesti

Belgrad, 4. marca. m. Na snočnji seji jugoslovanske nogometne zveze so sklenili, da se bo odigrala nogometna tekma med jugoslovansko reprezentanco in reprezentanco Montevidea dne 29. marca v Belgradu.

Belgrad, 4. marca. m. Glavno tajništvo JRZ ter izvršni odbor te stranke sta se preselila v svoje nove prostore v hotelu »Paris« v Dečanskih ulici 18.

Belgrad, 4. marca. m. Poslanec za okraj Mrkonjić Sima Budimir ki je do pred kratkim pripadal levničevemu poslanskemu klubu, je vstopil v klub JRZ. Kakor znano, je Sima Budimir že ob priliki glasovanja za proračun v načelu oddal svoj glas za.

Beljina, 4. marca. m. Snoči okoli 10 je narastla Sava porušila nasip pri Bosanski Rači ter poplavlila velike komplekse. Okoli 4 jutraj pa je razdrla tudi damnički nasip ter se istotako na široko razlila čez bregove v okolici vasi Crnice in Lijeve.

Belgrad, 4. marca. m. Na intervencijo poslanca Gajška (JRZ) je glavno ravnanstvo državnih železnic zagotovilo kredit za popolno električno razsvetljava na postaji v Konjicah ter v vlakih na tej progi.

Drobne vesti

New York, 4. marca. c. Stavkajoči so danes imeli več zborovanj in je prišlo do mnogih spopadov s policijo. V Parc Avenue je prišlo do prave bitke s policijo. Predsednik sindikata liftbojev je izjavil, da bo izzval splošno stavko v New Yorku, če se lastniki hiš ne vdaio. Če pa še to ne bo pomagalo, bo »razrušil ves New York«.

Rim, 4. marca. AA. (Štefani) Do statistiki narodnega kmetijskega zavoda v Rimu je svetovni pridelek vina — ne všteti pridelka Sovjetske Rusije — leta 1935 znašal 2100 milijonov hl. Italijanska proizvodnja vina se je leta 1935 povečala v primeri s prejšnjo letno za 13 milijonov hl.

Bukarešta, 4. marca. AA. (Štefani) V Cam-piniu je nezasičen požar popolnoma uničil 12 velikih bencinskih rezervoarjev in vse naprave za rafinerije romunske petrolejske družbe. Skoda cenijo na 12 milijonov lejev.

Dunajski vremenski napoved: Oblačno, padavine, temperatura nad normalo, viharovi in južni vetrovi.

Hrvatski protest proti monopolizaciji šolskih knjig

Do sedaj so se proti monopolizaciji borili večinoma in najbolj prav ljubljanski tiskarji in založniki ter belgajski, zdaj pa so podobno spomenico izdelali tudi zagrebški gospodarski krogi ter jo poslali naravnost narodni skupščini. V njej so se z raznih stališč, imenoma s političnega, pedagoškega, gospodarskega, tehniškega in zakonskega, izrekli proti monopolizaciji, kot najkrušnejši centralizaciji, ki jo je pri šolskih knjigah začela prejšnja jevtičeva vlada. Resolucija je bila v celoti objavljena v »Novosti« št. 61.

Pod rubriko: **Politični razlogi**, podčrtava ta izjava, da že sedaj obstoji državni pregled nad vsebino in duhom učnih knjig, čeprav jih izdajajo privatniki. Vsako knjigo mora najprej odobriti Glavni prosvetni svet: zato v tem oziru ni potrebna nikakršna sprememba. »Takega prosvetnega centralizma, kakor ga namerava uvesti monopolizacija učnih knjig, ne pozna niti ena moderna država. Celo niti fašistična Italija, kajti tudi tam je dovoljenih več knjig za en razred (čitanka), ki jih izdaja država pa tudi privatniki.«

Iz pedagoških ozirov se resolucija protivi večini razpisanih knjig za ljudske šole, češ, da tam mora biti — kot pravi tudi zakon iz l. 1929. — učenje koncentrirano ter morajo učenci aktivno sodelovati. Tu je priznan princip moderne delovne šole, ki zahteva pouk na podlagi konkretnih predmetov v prirodi, s čim manjšim uporabljanjem knjig. Novi razpis pa uvaja knjige, ki doslej niso nikjer v državi obstojale — razen v Srbiji —, kar je pač dokaz, da naši pedagogi niso čutili potrebo po njih. Navaja jih 11 knjig ter pravi: »Niti stara, a kaj šele nova pedagogika, ne zahteva teh in takih učnih knjig v ljudskih šolah. Da, vzgojeslovje je celo protu njim! V navedene svrhe niso potrebni v teh letih nobeni taki učbeniki. Proti vzgojeslovju in proti mišljenju našega najvišjega prosvetnega foruma Glavnega prosvetnega sveta, se hoče sedaj natovoriti našim ljudskim šolam enajst novih šolskih knjig! To je nazadovanje, a ne napredovanje prosvete. Kajti prosveta še ni samo v tiskanju nepotrebnih ter samo učenju škodljivih šolskih knjig, ki bodo v breme tako otrokom kot učiteljem, temveč v samostojnem delu učencev, s katerim se razvijajo v samostojne mislece in ustvarjalce. Te učne knjige bi bile potrebne šele po prvih štirih letih ljudske šole, ter je zato tak razpis samo financijska spekulacija, ne pa pedagogika.«

To je ugovor pedagoškega značaja. Drugi pa je ta, da so taki učbeniki nasprotni zakonu o ljudskih šolah, ki pravi, da »se mora pouk prilagoditi razmeram in potrebam kraja, kjer se šola nahaja« (§ 44). Tako mora po moderni pedagogiki šola zidati torej na predšolskem znanju otrok. Zato se ne more enako delati v gorskem kraju Slovenije kot v kraškem Primorju itd. Poleg teh naravnih razlik pridejo v poštev še kulturne. »Da se tem zahtevam ugodijo, izdajajo moderne države okvirne šolske programe (Rahmenlehrpläne), kjer so samo idejne smernice državne prosvetne politike, sicer pa vsaka pokrajina izdela svoj poseben prosvetni načrt, odgovarjajoč njeni deželi.« To ima v mislih tudi zakon, razpis pa je proti temu.

Tretji pedagoški ugovor je važen tudi za nas, ter je naperjen proti »pedagoškemu nesmislu, ki ga uvaja razpis, to je proti načrtu, da naj čitanka vsebuje pisatelje in članke v srbsko-hrvatskem in slovenskem jeziku za srbsko-hrvatske šole. Tako-le se protivi resolucija: »Kjub največjemu spoštovanju in ljubezni med Hrvati, Srbi in Slovenci, bi bilo zelo neumestno za otroke hrvatskih in srbskih ljudskih šol, če bi imeli v čitanki tako število slovenskih beril, kolikor bi jih v razmerju do slovenskih pisateljev morali imeti. Ta neprijetnost pa utegne biti še večja za slovenske otroke zaradi srbsko-hrvatskega jezika. Kardinalno načelo vsakega vzgojeslovja pa je, da se pouk na ljudski osnovi — ki predstavlja temelj značaju ter polaga osnovno znanje — mora vršiti na materinem jeziku. To je glavna garancija uspehu. Priznati moramo, da slovensčina vendar ni materni jezik srbsko-hrvatskim otrokom, kakor tudi srbsko-hrvatski jezik ne slovenskim, ter bi bila zato velika škoda za uspeh pouka sploh, če bi se ta princip v šolskih knjigah vpeljal. Poleg tega je temeljno načelo, da se otroci nauče čitega književnega jezika. Ali kako naj se ga nauče, če bi imeli v čitanki mnogo gradiva v jeziku, ki jim ni materni jezik in ki bi — prav zaradi podobnosti materinem jeziku — mešal še oblike materinega jezika. Jugoslovanska prosvetna politika ne bi smela iti tako daleč, da bi očitno škodovala vzgoji naše mladine.«

Ta odstavek se zaključuje z mislijo: »Ti razlogi branijo resnim pisateljem dosežanih šolskih knjig, da bi predložili na razpis take učbenike, ki so v očitnem nasprotju temeljnimi principom pedagogike in metodike. Zato — kolikor je nam znano — tudi niso pisatelji iz hrvatskih in slovenskih krajev predložili niti enega učbenika v odobrenje. To je težko dejstvo, preko

kategorega se ne sme iti. Pedagogi ne morejo delati proti svojemu temeljnemu pedagoškemu načelu, pa čeprav se jim z razpisom obljublja nagrada v višini 1.267.000 din samo za 19 šolskih knjig za ljudske šole.«

Pod gospodarskimi razlogi spomenica spominja na draginjo knjig ter navaja, da po novem razpisu mora učenec enega razreda ljudske šole, kjer je dozdaj shajal s 4 knjigami (katekizem, zgodbe, čitanka, računica) odsej imeti — 10 knjig, oz. v teku 4. let mora predeletih — 17 knjig. In 10 knjig ne more biti cenejših kot 4! Zato se stroški ne bodo zmanjšali, temveč povečali ter še kvaliteta poslabšala kot vidimo na zvezkih. Brezdvomno pa bi monopolizacija škodovala vsem grafičnim podjetjem kar bi vplivalo na višino davkov ter bi narasla brezposelnost. Edin vzrok za monopol bi bil — dr-

Mestne vožnje v pravi luči

Ljubljana, 4. marca.

Pred leti smo naše čitatelje v več zaporednih člankih obvestili o načinu, kako je mestna občina pod režimom dr. Puca gospodarila v raznih svojih podjetjih, zlasti pa smo temeljito razkrinkali mestne vožnje. Posledica so bili številni popravki g. dr. Puca v našem listu, divja polemika in zmerjanje v nasprotnih listih, toda niti eden teh popravkov in polemik ni mogel naših trditev ovreči, kaj šele dokazati nasprotno. Svojo jezo so znesli z denunciacijo nad nedolžnim uradnikom, ki so ga sumili, da nam je dal te podatke ter ga suspendirali in drugič zapostavljali. Danes lahko izjavimo, da nam tedanjih podatkov ni dal tisti preganjeni uradnik, temveč smo si jih preskrbeli drugje.

Danes imamo v rokah nepobito dokazno gradivo, ki še vse drugače osvetljuje tedanje gospodarstvo mestne občine. Zato ni čudno, da je naša sedanja občinska uprava gospodarstvo mestne občine temeljito zavoženo, prazne blagajne, nered povsod tako, da bo treba leta in leta temeljitega dela, preden bo mestno gospodarstvo zopet v redu.

Meseca novembra 1932 je mestna planarna razpisala oddajo voženj z rokom do 15. decembra 1932. Vložene so bile štiri ponudbe, ki so bile 16. decembra v navzočnosti župana dr. Puca odprte. Ponudniki so bili štirje ter je bilo ponudnih 15 točk po različnih vožnjah. Najvišjo ponudbo sta stavila Matevž Jare, prevoznik na Cesti v Mestni log, in Alojzij Pirc z Vodmatskega trga 4. Ni pa vsak teh dveh ponudil vseh razpisanih voženj, marveč samo nekatere. Ugodnejša je bila v nekaterih točkah ponudba mestne pristave. Vse te tri ponudbe pa se razlikujejo v vseh posameznih ponudnih vožnjah in ponujajo različne cene tako, da je na prvi pogled razvidno, da so napravili ponudbe povsem samostojno.

Cetrto ponudbo je stavil g. Rajko Turk, ki je ponudil vožnje v vseh točkah ravno tako kot mestna pristava, zanimivo pa je, da je Rajko Turk stavil v vseh točkah ponudbo, ki je bila le za nekaj dinarjev nižja od mestne pristave. Zdrava pamet bi prej velela, da bi mestna planarna v interesu mestnega gospodarstva oddala vožnje mestni pristavi.

Alojzij Pirc je bil v nekaterih točkah celo nižji, kakor sta bili ponudbi Rajka Turka in mestne pristave. Vendar pa je mestna planarna predlagala, naj se oddajo vse vožnje Turku, češ, da je Pirc prevoznik, ki nima telefona in ga je težko doseči. Mestna planarna je predlagala, naj bi se le nekatere manjše vožnje oddale mestni pristavi in ponudniku Jarcu, ter je ugotovila, da mestna pristava v nobeni točki ni najcenejši ponudnik. Razlika pa je znašala boriš par dinarjev.

Res je imel upravni odbor mestne planarne dne 5. januarja 1933 svojo sejo ter je na tej seji oddal mestni pristavi le par voženj, vse druge pa Rajku Turku. Turkova ponudba pa je bila v nekaterih točkah višja kot Jarčeva. To svoje postopanje je upravni odbor motiviral, češ, da Turk z zneskom, ki ga ponuja Rajko, ne bi mogel kriti niti lastnih izdatkov. Zaradi tega in zaradi odličnih poslovnih odnosov mestna planarna priznava višino cene, kakor jo ponuja Turk. Pozneje mestna planarna sploh ni več razpisovala voženj ter jih je opravljal Rajko Turk vse do danes.

Dne 20. septembra 1932 je ponudil Rajko Turk mestni planarni posojilo 500.000 Din po 8% obresti. To posojilo je vračljivo v enem letu, toda mestna planarna se mora obvezati, da odda Turkovi spezijalni vse vožnje brez izjeme in po vseh cenah, ki jih je ofortirala trdka decembra 1931, za dobo desetih let. Za dobo desetih let naj mestna planarna tudi odda Turku ocarinjenje vsega inozemskega blaga po dosežanih tarifah Turk si je prihranil tudi rezervni pogoj za primer, da se tečaj dinarja v Curihu znatno spremeni, najmanj za 15%, potem se avtomatsko povšaja tudi cene za toliko, za kolikor se tečaj spremeni. Nadaljnji zamnivi pogoj tega posojila je, naj mestna planarna plača najprej zapadle račune spediiji Turk, za posojilo pa prevzame jamstvo mestna občina ljubljanska, ki se obveže tudi vrniti posojilo v zlatu. To zlato naj odgovarja po teži in množini danes

žavna blagajna. Toda to bi se reko bogateji na šolanju siromašnih otrok. Toda kolikor bi tu dobila, bi izgubila na davku upropačenih podjetij.

Tehnični razlogi govorijo za to, da bi bili učbeniki v državni režiji slabše kvalitete kot v privatni, kjer deluje privatna iniciativa in konkurenca na to, da vsak da kar najbolje opremljen učbenik.

Razpis pa je tudi v nasprotju z zakonom. Tako se razpis naslanja na zakon o šolskih knjigah ter popolnoma ignorira poznejši zakon o ljudskih šolah, kar je protizakonito! Tudi nastopa 6 let prepozno, ter ni bil Glavni prosvetni svet niti vprašan za objavo in odobritev! Razpis se naslanja na program iz l. 1933, proti kateremu so nastopile strokovne organizacije ter je potreben poprave.

Ko tako izpurno podčrta resolucija vse razloge, ki govorijo proti monopolizaciji učnih knjig, se obrača na narodno skupščino s prošnjo, da naj se amandmanom finančnega zakona doda še zakon o učnih knjigah in razpis ter da do nadaljnjega veljajo še sedanji učbeniki državne in privatne založbe.

20 Aspirin-tablet 20 dinarjev
potentakem stare
1 Aspirin-tableta samo 1 dinar
Varujte se patoorib
in paude na Bayer-jev križ
Prehladi
reuma
bolečine
gripa
ASPIRIN
Ogle se repart pod 5. St. 1932 od 11. XII. 1932.

Vmes pa je posegel ljubljanski župan dr. Adlešič, ki je takoj spoznal nemožnost nadaljevanja dosežanih pogojev. Odločno je zavrnil sklep in naročil ing. Bartlu, naj poišče posojilo pri kakem denarnem zavodu. Popolnoma pravilno je bilo, da se g. županu ni zdelo umestno, da bi bila mestna planarna odvisna od svojega prevoznika. Tudi ne gre, da bi mestna planarna oddajala vožnje tujemu vozniku, ko ima vendar mestna občina sama svojo pristavo z velikim voznim parkom.

Mestni župan je nato sam interveniral pri Mestni hranilnici ljubljanski, da je dovolila denarno posojilo po dosti ugodnejši obrestni meri in pod lažjimi pogoji, kakor pa je bilo dano Turkovo posojilo. Mestni župan je takoj zahteval razpis voženj planarne, da se tako prekine za mestno planarno škodljivo razmerje med njo in Turkovo spediijo.

Dne 12. februarja 1936 je župan dal to naročilo ing. Bartlu. Ze 17. februarja 1936 pa je prišlo pismo Rajka Turka, v katerem navaja, da potrebuje precej gotovine in da prosi za vrnitev posojila v znesku 600.000 Din. Kdo je obvestil Rajka Turka o županovem naročilu, ne bo težko ugotoviti. Mestni župan gotovo ne, torej je mogel Rajko Turk izvedeti za namero mestne občine le od ravatelja ing. Bartla.

Se eno dejstvo bo zanimalo Ljubljančane in vso javnost. Turkova spediija navaja namreč v svoji ponudbi, da opravlja vožnje za mestno planarno že od leta 1910.

Naša javnost bo primerno sodila o korektnosti pogodb med mestno planarno in g. Rajkom Turkom, ki ima sedaj čast uživati funkcijo narodnega poslanca za mesto Ljubljana.

Vprašanje reklamnih napisov

Mestno poglavarstvo — po domače županstvo — Ljubljane je izdalo opozorilo, ki je bilo natisnjeno v »Slovenec« z dne 1. marca in katero obravnava odnosno hoče regulirati namestitve reklam, reklamnih izveskov transparentov, izložbenih in reklamnih napisov in izložbenih omari. Opozorilo je pravi izrodek birokratičnega sistema in zasluži, da se vsestransko razčleni in stvarno kritizira, ker se tiče važnega gospodarskega vprašanja in ne samo arhitektonsko-estetskega izoblikovanja naših hiš v mestu Ljubljana. Ni moji namen, da v tem članku podam to prepotrebno kritiko, katero prepričam zainteresiranim krogom našega gospodarskega življenja; hočem samo načeti to vprašanje, da se potom vsestranske in stvarne diskusije more spoznati dalekosežnost vplivov takih birokratičnih aktov mestne občine.

V tem opozorilu sta predvsem dve točki, kateri moramo kot neprimerne in našim metodam gospodarskega uveljavljanja škodljivo odločno odkloniti, in sicer:

a) da hoče mestna občina naknadno upeljati dovolilni postopek za vse izvršene reklamne naprave. Kdor ne bo do 15. t. m. zaprosil za naknadno dovoljenje za namešene reklamne naprave, tistemu se bo odstranilo napravo in bo kaznovan po veljavnih predpisih.

b) reklamne naprave, ki se nahajajo višje od oken v I. nadstropju, se bodo morale odstraniti, nove se pa ne bodo dovoljevale.

Vsak zakon, ki uvaja nove predpise ali določila, pozna prehodne določbe. Tudi to opozorilo mestne občine bi moralo uveljaviti gotovo toleranco za že izvršene naprave iz enostavnega razloga, da je bila njena dolžnost, da bi stalno kontrolirala take naprave. Če so te reklamne zrasle v velikem številu od nje nekontrolirano, potem ni kriv samo lastnik reklame, nego tudi zadevno kontrolna oblast. Če je pa ta oblast opustila izvrševanje stalne kontrole, potem ne gre, da zadene kazen le stranke. Po mojem mnenju bi bilo edino pravilno, da izda mestna občina pavšalno dovoljenje za vse do danes že izvršene naprave in naloži gotove sankcije le za nove, po 1. marcu napravljene. Ugotovitev in podeljevanje dovoljenja za stare naprave pa se mora poenostaviti in jih oprostiti vseh taks in birokratičnih postopkov. V opozorilu navedeni način oprem tozadevnih prošenj, predpisan s točko 1. in 2. pa naj velja le za bodoče, nove naprave.

Tudi mestno načelstvo se mora v svojih predpisih zavedati, v kako težkem položaju danes žive in se bore naši obrtniki — ki bodo z gorajim opozorilom najbolj prizadeti — in ne sme lahko misliti na pritrjevanje žrtvam današnje gospodarske krize nova bremena. Poznam veliko število obrtnikov, ki spadajo pod določila tega opozorila in ki dnevno ne zaslužijo toliko, da bi si mogli privoščiti najbornejši priblišek dnevne hrane. Predpisi tega opozorila pa zahtevajo od njih, da oni za prazen nič, samo, ker se je naknadno izmislil neko neko fiktivno pravico iz »estetskega« ozirov, žrtvujejo precejšnje vsote za izdelavo točnih načrtov že izvršene reklamne naprave, za izdelavo načrtov situacije cele hišne fazade in za predpisane kolke. To res ne gre! Mestna uprava ni forum, ki naj samo išče virov novih fiskalnih dohodkov in obremenjenj in zaviranje gospodarskega življenja, nego je kolektiv vseh delovnih sil te občine, mora biti pospeševatelj in zaščitnik vseh gospodarskih slojev, združenih v tej občini. Če pa določeni birokratični uradniki, ki so skovali to opozorilo, nimajo nobenega socialnega razumevanja za današnje težke čase, potem pričakujem od g. župana, da naknadno revizira odlok in ga preobzra na tako obliko, ki bo za večino prizadetih znosljiva.

Druga zadeva, ki je ravno tako neprimer-na, kakor prva, je prepoved, da se reklamne naprave ne smejo nameščati višje od oken v I. nadstropju. Človeka, ki je to izmislil, bi napotil v druga, večja in moderna mesta, da si ogleda, v kakem pravcu se danes razvija moderna re-

klama, ki je gospodarstvu tako potrebna, kakor v listih in plakatih natisnjena reklama. Mnenja sem, da je ta omejitev popolnoma neosnovana in pretrana. Vprašanje reklame se ne sme razmotrivati le iz arhitektonsko-estetskih ozirov, nego iz gospodarskih ozirov. Smešno bi bilo, ako bi pretrani esteti mestnega načelstva predpisali, kako mora biti javenec ali delavec obleden, če se poda po opravkih po mestnih ulicah, če smešnejše pa, če ti esteti odločajo o načinu razvojnih elementov gospodarskih podjetij. Pa če bi bili vsaj dosledni! Potem ne bi doživeli takih reklamnih neokusnosti, kakor smo jih gledali na pobočju ljubljanskega grada ali na mestnih hišah in javnih napravah, ali ob gotovih mostovih, kjer ne trpi samo oko, temveč tudi nos.

Razvoj mesta je odvisen edino in samo od zdravega in miselnega razvoja gospodarskega življenja dotičnega kraja. Ta razvoj moramo z vsemi, nam razpoložljivimi silami podpirati in z novimi olajšavami odnosno z novimi pripomočki krepiti. Mi moramo ravno obrt in industrijo z vsemi iznajdljivimi sredstvi vabiti v mesto, kjer se koncentrirajo gospodarska sila njegove okolice. Važen faktor gospodarske intenzivnosti in gospodarskega uveljavljanja gotovega podjetja je pa vsemogoča reklama njegovih proizvodov. Logično je potem, da tem podjetjem omogočimo vsako potrebno reklamo, kamor pa spadajo tudi reklamni napisi in reklamne naprave na višjih mestih hiš in zgradb. Popolnoma negospodarsko in neprimerno bi bilo, če bi odločali v tej zadevi le arhitektonsko-estetski oziri, ki so v največji primerih preozkostrni, nezivljenjski. Omejiti moramo arhitektonsko-estetske vplive na ona mesta, kamor spadajo in kjer ne ogražajo gospodarskih interesov, torej predvsem na način in obliko stavb samih. Opremo reklame pa prepustimo okusu podjetnika, njegovemu izkustvu o reklamni vrednosti in javnemu mnenju. Inž. A. Stebi.

Zadnja pot Janeza Bergantla

Moravče, 4. marca.

Danes dopoldne so položili k večnemu počitku očeta moravške doline Janeza Bergantla. K pogrebu se je zbrala tako rekoč vse moravska dolina, udeležil se ga je tudi ban dravske banovine dr. Marko Natlačen s tajnikom dr. Kovačičem. Pod vodstvom moravškega dekana g. Janka Cegnarja je opravilo pogrebne obrede 14 duhovnikov. Poleg domačih javnih delavcev, sodelavcev pokojnika, smo opazili člana banskega sveta in župana Streina, župana Pozniča, iz Domžal pokojnikove prijatelje in sodelavce Vrečarja, Senico in Müllerja. Vzajemno zavarovalnico iz Ljubljane je zastopalo posebno odposlanstvo. Franciškanski samostan v Kamniku je zastopal p. gvardijan misijonsko tiskarno pa g. Godina. Pogreb se je začel na pokopjnkovem domu v Krascach točno ob 10. Po začetnih obredih je moški zbor Ka. oliške akcije zapel dovršeno: »Vigred se povrne«. Nato se je razvil spored. Za križem so nosili razni zastopniki 16 vencev, prvega od KA, drugega od pokrajinske organizacije JRZ. Nato je šla četa gasilcev s Studenca. Pred krsto so nosili zastavo prosvetnega društva in novo zastavo KA. Za krsto in sorodniki je stopalo več tisoč pokojnikovih znancev in prijateljev.

V farni cerkvi je daroval g. dekan Cegnar sv. mašo. Istočasno so se brale maše pri 4 oltarjih. Iz cerkve se je nato pomikal še večji sprevod na pokopališče. V slovo pokojniku so ob odprtem grobu zapeli pesem »Nad zvezdami«. Nato je ganljivo govoril g. dekan Cegnar, ki je orisal pokojnikovo značaj: njegovo vernost, močnost, neuklonljivost v resnici prisrčno dobroto. Nato je predsednik organizacije JRZ prav tako v vzvišenih besedah orisal pokojnikovo vsestransko javno delovanje, prežeto s katoliškim slovenskim prepričanjem. — Solze ganotja za zdrknile po licu skoro slehernega udeleženca.

Danes poje slavni tenorist, radijski in koncertni pevec
Joseph Schmidt v velikem pevskem filmu **Moj najlepši dan**
Za smeh in kratek čas skrbte Otto Wallburg in Felix Bressart Ob 19, 19.15 in 21.15 uri KINO SLOGA Tel. 27-30

Vinski sejem v Ljutomeru

Ljutomer, 3. marca.

Ljutomer je bil danes tako živahen kakor že dolgo ne. Saj se je vršil v mestu danes kar trojni sejem, živinski, kramarski in vinski. Na nobenem pa ni bilo dosti kupčije. Cene živini so bile nestalne, sicer nekoliko višje kot običajno, po vzorcu zagrebških kmetovalcev, živine pa je bilo malo. Kramarjev je bilo mnogo, kupcev sicer tudi mnogo, a denarja malo. Največja živahnost je vladala na vinskem sejmu, katerega redno prireja podružnica Vinarskega društva. Letos je bil ta vinski sejem posebno dobro založen. Razstavljenih je bilo preko 300 vzorcev raznovrstnih vin, starih in novih, mešanih in sortiranih. To je jasno znamenje, da vinarji v okolici Ljutomera od vsakoletnega sejma mnogo pričakujejo, obenem pa je to znamenje, da vlada v vinarstvu danes taka kriza, kakršne še ni bilo. Vsakdo upa, da bo na kak način spravl svoj pridelek v denar, katerega nujno potrebuje. Oficialni otvoritvi vinskerega sejma je v imenu g. bana prisostvoval banovinski kmetijski referent g. Flego. Domačega okr. načelnika je zastopal podnačelnik g. dr. Mlinar. Pozdrave je izrekel mestni župan z. Kuharič. Ze

včeraj popoldne se je vršila uradna poskušnja razstavljenih vzorcev. V komisiji so bili poleg banovinskega kletarskega nadzornika g. Zabavnika sami domači kmetijski strokovnjaki, ki ljutomerska vina najboljše poznajo. Splošna ocena je tale, da so razstavljena vina naravnost izvrstna. Prve ocene je dobil laški in renski rizling, beli burgundec in traminec. Na razstavi so zastopani vsi trije okoliški ljutomerski gorci. Ljutomer, Gornja Radgona in Strigova. Prevalduje seveda pristen ljutomerečan, za katerega je podružnica zaprosila zaščito. V prostorih vinskerega sejma je bilo ves dan zelo živahno. Prišlo je precej tujecev, nekaj tudi iz sosedne Avstrije, kateri pa zaradi pretrane uvozne carine in drugih težkosti niso mogli skleniti večjih kupčij. Cene so se gibale povprečno od 3 do 6 din. po kvaliteti. Kupci iz domače banovine so sklenili tudi nekatere večje kupčije, mnogi so ostali v pogajanjih in navezali stike, tako, da lahko rečemo, da je vinski sejem v Ljutomeru dosegel popoln uspeh, ako ne toliko v sklenjenih kupčijah, pa v reklamni, ki jo je naredil za pristnega ljutomerečana.

Drobne novice

Koledar

Cetrtek, 5. marca: Jožef od Križa, spoznavalec.

Usebnosti

— Zlati poročni dan sta preteklo nedeljo v Ribnici obhajala g. Ana in Andrej Podboj, daleč po svetu znana »Cenotova« mama in ata, kakor je znana njihova gostilna »pri Cenotcu«. Velika družba uglednih otrok in zetov in nevest in vnukov in sorodnikov se je zbrala okrog slavljencev, ki sta v srčni ginjenosti gledala obilni rod svojega sorodstva in sad svojega neumornega truda. Marsikaka napitnica in čestitka se je izgovorila, ki je izvajala smeh in solze. Zlati ženin je mogel v svoji ginjenosti izpregovoriti na vse častitke samo to: »Za vse imam zahvaliti samo Bogu in Mariji G. Andrej Podboj je brat pokojnega duhovnega svetnika Janeza Podboja, ki je s prirojenimi ribniško šega-vostjo znal zabavati vso okolico. »Mama«, saj le tako jo vsak imenuje, pa so posebno pri revežih priljubljeni, kar je najlepša odlika. K zlatemu dnevu tudi naš: Bog živi!

— Iz zdravniške službe. Dr. Joža Munda, zdravnik v banovinski bolnišnici v Ptuj, je premeščen v splošno bolnišnico v Mariboru.

— Za bonovinskega začasnega cestarja v Slovenskih Konjicah je imenovan Jožef Primec.

Liubliana

— Med amerškimi Slovenci je naslov veleznimivemu predavanju, ki ga bo imel prevzvišeni škof g. dr. Gregorij Rožman v nedeljo, 8. marca ob 11 dopoldne v veliki dvorani hotela Union. Vsi ljubljanski krogi se živo zanimajo za naše rojake onstran morja. Doslej se še nikomur ni posrečilo, da bi obiskal raztresene naselbine naših izseljencev in podal tako jasno sliko o njihovem življenju, o njihovem socialnem položaju, o verski in narodni zavesti, kakor se je posrečilo našemu nadškofu na njegovi misijonski poti po Združenih državah Severne Amerike. Ni čuda, da želijo razna prosvetna društva in verske organizacije slišati končno besedo o tem zanimivem misijonskem potu našega nadškofa. Zato bo brezdvoma nedeljsko predavanje izzvenelo v pravo izseljensko matinejo, kjer bomo ob živi besedi našega nadpastirja in ob skiptičnih slikah slišali in občutili utripe slovenskega življa v obširnih Združenih državah. »Riporočamo, da si občinstvo preskrbi pravočasno vstopnice v predprodnji v Prosvetni zvezi, Miklošičeva c. 7. Sedeži od I.—XV. po 5 Din, ista cena velja tudi za sedeže na balkonu, ostali sedeži po 3 Din. Opazujemo, da stojšče ne bo. Posebni vabil se ne bo razpisovalo. Vstopnice so na razpolago od danes dalje.

— Zborovanje obrtnikov v Ljubljani, sklicano za nedeljo 8. t. m. je prepovedano!

Napoleonovih 100 dni

Napoleonov povratek s Elbe v Pariz in zaton njegove slave. Virtuoza igra in dovršena režija. Nad 10.000 sodelujočih

Premiera monumentalnega zgodovinskega veštilma! Ob 16. 19.15 in 21.15 uri Werner Krauss kot Napoleon KINO UNION Telefon 22-21

— Duhovnikom — katehetom ljubljanske škofije smo te dni razposlali položnice in prosimo gg., da čimprej poravnajo letno članarino 5 Din. — Odbor Katehetskega društva

— Fantovske duhovne vaje. Ljubljansko okrožje Zveze fantovskih odsekov priredi v dnevih 12., 13. in 14. t. m. (četrtek, petek, sobota) duhovne vaje, katere bo vodil sam previšeni g. knezoškof dr. Rožman, in sicer v cerkvi sv. Cirila in Metoda pri Sv. Krištofu, vsakokrat ob 8. zvečer. Sklep duhovnih vaj bo v nedeljo, 15. t. m. Vabljeni so vsi slovenski fantje iz Ljubljane in okolice, tudi oni, ki niso člani fantovskih odsekov. Za kolesa bo pripravljena shramba na dvorišču župnišča

— Zahvala. Ob priliki moje šestdesetletnice sem prejel veliko voščil, da mi ni mogoče zahvaliti se vsakemu posebej. Zaradi tega se tem potom najtopleje zahvaljujem vsem stanovskim tovarišem in tovariščam, gg. duhovnikom, vsem znanec in prijateljcem, vsem vaščanom in zlasti še vsem bivšim mojim učencem in učenkam, ki so me podpirali s prekrasno diplomom. — Edvard Markošek, šol. upr. v p. Ljubno pri Podnartu.

Ni idealnejšega sredstva za otroke, starejše ljudi in rekonvalescente (po operaciji, porodu, hripi itd.) kot je

Radenska
ona s srcem

s sadnimi sokovi, malino, limono, vročim mlekom i. sl. - Radenska je na bogatejša naša voda po raznolikosti zdravilnih sestavin (jod, litij, kalcij, brom, fosfor, mangan itd.). - Slike nemo bo kaka njena sestavina izjemno dobrodošla!

— Pet diplomiranih inženjerjev (štiri strojni inženjerji in eden tehnolog) bo sprejeli za uradniške pripravnike v VIII. pol skupini pri »Stabu zrakoplovstva vojske«. Po enoletnem poskusnem službovanju bodo imenovani za aktivne inženjerske poročnike zrakoplovno-tehnične stroke. V prvi vrsti se bo poveljstvo oziralo na kandidate, ki so pravkar dovršili fakulteto in ki so zadostili svoji voji obveznosti. Prošnje je poslati »Stabu zrakoplovstva vojske«. Novi Sad IV. do najkasneje 20. t. m. Sprejemni pogoji so razvidni iz Službenega voj. lista, stran 431 do 434, ki je interesentom na razpolago pri pristojnih vojnih okrožjih in na vseh orožniških postajah.

— Za občinske volitve priporoča Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani sledeče tiskovine: Kandidatna lista, komad 1 Din; Izjava odborov in namestnikov, komad 25 par. Dalje knjižico »Za občinske volitve«, ki vsebuje Zakon o volilnih imenikih, Zakon o občinah ter Uredbo o sestavi kandidatnih list.

Trdo stolicu,

katar debelega črevesa, neprijeten počutek vsled zaprtja zdravi prirodna

Franz-Josefova

grenka voda zavžita po eno malo časo zjutraj in zvečer.

Reg. po mla. sod. pol. in nar. zdr. S-br. 15486, 25. V. 86.

— V Službenem listu kraljevske banke uprave dravske banovine od 4. t. m. je objavljena »Uredba o določitvi enot za merjenje izdelanega usnja in javnem prometu« dalje »Tolmačenje odst. (2) čl. 17. uredbe o zaščiti denarnih zavodov in njihovih upnikov«, »Odbredba o seznamu držav, okuženih z boleznimi krompirja«, »Odbredba o mednarodnem vzorčnem velesseju v Ljubljani«, »Dopravek v pravilniku o prehrani in obleki obsojencev kazenskih in drugih podobnih zavodov«, »Dopravek v pravilniku o višini nagrad za odvečniške posle« in »Objava banke uprave o pobiranju občinskih davčev«

— Avtoizlet na Dunajski velesseju 12. do 16. marca. Informacije izletna pisarna Okorn, Ljubljana, Metlika, Ptuj.

— Da boste stalno zdravi, je potrebno, da redno pijete Radensko, ki deluje proti boleznim ledvice, srca, protu kamnom, sklerozni, žolčni in sl. Radenska vam obrani zdravje in mladostno svežost.

— Ponesrečenci. Na Bregu pri Kočevju se je vsekaj v levo roko 44-letni posestnik Jožef Deč, ki je moral v ljubljansko bolnišnico. — Na Kobeljevi žagi v Preserju je cirkularno odrezala med delom vse prste na levi roki 35-letnemu delavcu Alojziju Zakšku iz Notranjih gor. — V Zelimljah je padla 2-letna posestnikova hči Danica Krašovec tako nesrečno, da si je zlomila levo roko.

— Akademsko žensko društvo »Savica« priredi v prihodnjih tednih vrsto predavanj o raznih kulturnih vprašanjih, ki bodo predvsem zanimala doraščajočo žensko inteligenco. Predavanja bodo vsak petek ob 6. zvečer v verandni dvorani »Uniona«. Ta petek bo razlagal dr. Tine Debeljak smisel novejši poezije na podlagi zgledov iz slovenske književnosti. Namen teh predavanj je, da se šolska izobrazba deklet na primeren način izpopolni ter zato na ta predavanja opozarjamo.

— Najcenejše instrukcije dobite v »Pripravljalnem tečaju za dijake srednjih in meščanskih šol«, ki se vrši vsak dan v popoldanskih urah na II. deški meščanski šoli v Beethovnovi ulici. Učijo sami profesorji kandidati in sicer vsak samo svoj predmet, kar jamči za uspešno napredovanje učenec v šoli. Vsak učenec ima za vsak predmet tri ure pouka na teden. Učnina znaša 80 Din na mesec. Podrobnejše informacije dobite vsak delavnik od 3. do 4. ure popoldne v Beethovnovi ulici 7, pritičje, desno. — Odbor DBPK.

— Zveza bančnih, zavarovalnih, trgovskih in industrijskih uradnikov Jugoslavije — podružnica Ljubljana vabi svoje članstvo na XV. redni občni zbor, ki bo drevi ob 19.30 v vrtnem salonu restavracije »Zvezda« z dnevnim redom, ki je bil objavljen z okrožnico. Upravi odbor (3025)

— Na nocojšnjem prosvetnem večeru Salezijanske prosvete na Kodeljevem ob 20. bo predaval g. Temlin Stefan o vzgoji. K temu prevážnemu predavanju vabimo zlasti starše.

— Nesreča. V Ilirski ulici 22 stanojuči železniški zvanik Anton Gamze, star 46 let, je včeraj sekal drevja, pri tem pa se močno vsekval v levo roko. Moral je v bolnišnico

— Otomane, couche — najbolje pri tapetniku Danilu Puc, Pražakova 8.

Maribor

— Proračunska seja. V torek zvečer se je vršila seja mestnega finančnega sveta, na kateri se je soglasno sprejel in odobril osnutek novega občinskega proračuna. Kljub zvišanju izdatkom ne predvideva novi proračun nobenega povišanja dosedanih bremen, kar je dokaz o skrajno varčnem gospodarstvu, ki ga namerava občinska uprava izvajati. Proračun pride pred mesni svet prihodnji torek 10. t. m., na katerem bo končno veljavno sprejel in odobril.

— Iz Maribora v Plinico. »Putnik« v Mariboru organizira posebni vlak v Plinico k skokalnemu tekmu. Mariborski vlak bo označen z zeleno barvo. Odhaja iz Maribora v soboto, 14. t. m. ob 23. uri ter dosepe v Plinico v nedeljo ob 6. jutraj. Vozna cena za tja in nazaj z vstopnino vred je Din 75. Vsak udeleženec prejme z vozovnico tudi številko sedeža v vlaku. Mariborski vlak bo sprejemal udeležence na progi od Maribora do Litije. Udeleženci ob stranskih progah se morajo prijaviti izključno »Putniku« v Mariboru ali Celju, kjer dobe izkaznice za vlak. Na stranskih progah velja polovična vožnja. Vozovnic kolodvorske blagajne ne bodo izdajale ter je treba »Putniku« poslati voznino Din 75 ali s poštno nakaznico, ali pa na čekovni račun št. 14.720 (Tujskoprometna zveza Maribor).

— Podporno društvo za revne učence bo imelo v sredo 18. t. m. ob pol 18 v Cankarjevi šoli svoj redni občni zbor. Vabijo se prijatelji revne mladine, da se prepičajo o uspešnem delovanju društva.

— Izvoz in uvoz. Dohodki mariborske carinarnice so v februarju znašali Din 5.179.481,82, od tega pri izvozu 12.918,50, pri uvozu pa 5.166.573,32. Depoziti so znašali v istem mesecu 1.502.616 Din.

— Jutri literarni večer. Jutri, v petek, bo v Ljudski univerzi prvi literarni večer te sezone. 5 zastopnikov naše literature bo čitalo svoje še neatisnjene proizvode in sicer Vida Tauferjeva, Miran Jarc, F. Roš, Ruža Petelinova in Tone Seliskar.

— Prosvetno društvo v Koških ima v nedeljo popoldne ob 4 zanimivo predavanje in nastope z deklaracijami.

— Deca imajo svojo premiero. Prva mladinska predstava v letošnjem letu bo v gledališču v nedeljo popoldne ob 15. Vprizori se Golieva peštra in vesela pravljica »Princeska in pastirček«. Režija M. Košič, nastopi pa skoro cel gledališki ansambel.

— 18 izdanih in 9 izbranih. Obrtno gibanje je bilo v februarju sledeče: 18 novih obrtnih pravic je bilo izdanih, 9 pa izbranih. Med izdanimi dovolili je tudi koncesija za kinematografsko podjetje.

— Zetev smrti. Na Dobrežju, Aleksandrova ulica 95 je umrl v najlepši mladeniški dobi 26 letni Alojz Spindler. — V bolnišnici je ugrabila smrt 72 letnega vpojenega ravnatelja in bivšega občinskega svetnika Viliama Močnika. — Naj počivata v miru!

— Premiera filma »Golgota« je bila včeraj v kinu Union. Film je v resnici edinstven doživljaj, ki je včeraj vse množestvine gledalcev globoko prevzel. Film bodo predvajali do ponedeljka 9. t. m. in priporočamo vsakomur, da si ga ogleda.

— Za 10.000 Din tobaka odnesli iz trafike. Mariborska policija je bila zaprosena, da pošlje daktiloskopa v Rogaško Slatino, kjer so neznanči okradli tamošnjo trafiko ter odnesli iz nje za 10.000 Din tobačnih izdelkov.

— Vlomilec v študijski knjižnici — domačin. Policija je naglo poiznala vlom v študijski knjižnici. Vlomilec je bil sluga knjižnice, ki je delanje že priznal. Našel pa je v ravnateljevi pisalni mizi namesto pričakovanih jurjev le 150 Din.

— Patrona mu izšla oko. Pri Sv. Jerneju je 21 letni Albin Ribič vrtal vojaško patrono, ki je pa eksplodirala. Drobec so ga zadeli v desno oko ter ga oslepili.

Celje

— Letošnja skupščina Združenja trgovcev za mesto Celje. Opazujemo se cenjeno članstvo, da se vrši skupščina danes ob 7 zvečer v Narodnem domu v Celju. Zaradi važnih zadev je udeležba obvezna.

— Pevsko društvo »Celjski Zvon« bo priredilo dne 5. aprila t. l. koncert ruskih in slovenskih narodnih pesmi v dvorani Ljudske posojilnice v Celju.

— Sredpostni živinski in kramarski sejem bo v Celju dne 21. marca.

— Dobava lomljenca za zavarovanje desnega obrežja Savinje v Grižah. Dne 18. marca se bo v prostorih tehnične oddelka okrajnega načelstva v Celju vršila javna licitacija za dobavo 400 m³ kamna lomljenca za vsoto 36.000 Din za zavarovanje desnega obrežja Savinje v Grižah. Počjoji so na vpogled pri tehničnem oddelku okrajnega načelstva v Celju.

— Elektrifikacija krajev med Celjem in Rogatecem. KDE nameravajo elektrificirati kraje med Celjem in Rogatecem. V ta namen bodo napeljevali 30 km dolg daljnovod 20.000 voltov od Ljubčane do Rogateca s transformatorskimi postajami na Grobelnem, v Šmarju pri Jelšah, Mestinju, Rogaški Slatini, Sv. Križu, Rogatu in v Straži. Ogled komisije na kraju samem in obravnava bo v četrtek, 12. marca s sestankom komisije ob 8 zjutraj pri kolodvoru v Celju.

Komisijški ogled staubišča za univerzitetno knjižnico

Ljubljana, 4. marca.

Pod vodstvom pravnega referenta gradbenega oddelka banke uprave Stefana Skubica se je včeraj dopoldne od 9—13.30 vršil komisijški ogled stavbišča za univerzitetno knjižnico, kjer je do potresa stal knežji dvorec, katerega lastnik je bil fideikomis grofov Auerspergov, a je bil po potresu podrt in je ostal prostor nezgraden. Mestna občina je postala lastnica tega prostora ter ga je odstopila brezplačno Aleksandrovi univerzi pod pogojem, da se tam zgradi moderna univerzitetna knjižnica, kamor se bo preselila sedanja licealna.

Komisiji in obravnavi so prisostvovali zastopniki banke uprave, univerze, mestne občine, zastopnik državnega pravobranilstva in zastopnik zasebnih interesentov — mejašev dr. Josip Sajovic star., odvetnik v Ljubljani. S to obravnavo, ki je v prvi vrsti razmotrivala pritožbo mejašev proti stavbenemu dovoljenju mestnega poglavarstva z dne 21. novembra 1985, je bila hkratu združena tudi razprava o spremembi prvotnega načrta mojstra Plečnika. Načrt v pogledu florisa ostane neizpremenjen. Sprememba obetaja v prv. vrsti v tem, da ostane med hišami mejašev in knjižnice vzel v širjavi 1,50 m. Projektant je tudi spremenil zid ob tej meji tako, da bo tam navaden zid z okni tako, da bo še za knjižnico več svetlobe. Komisija je dalje pregledala stare listine. Tako je bilo ugotovljeno, da si je ob času, ko je Auersperg prodal del sveta prednikom Maurerjevih dedičev, pridržal pravico, da smejo postaviti tam bodoča svoja posopja le tako, da so okna proti dvorišču. Zato se je projektant pri spremembi poslužil te pravice in v navaden zid zaštel okna.

Na podlagi uradnih ugotovitev in na temelju spremenjenega načrta se je doseglo, da je zastopnik mejašev, v prvi vrsti Maurerjevih dedičev, umaknil svojo pritožbo proti stavbenemu dovoljenju. Ker pa ni imel od mejaša dr. Kotnika izrecnega pooblastila za umaknitev, je zastopnik dr. Sajovic izjavil, da upa, da bo g. dr. Kotnik pristal na poravnavo in umaknitev pritožbe. Ker glede spremenjenega načrta ni bilo drugače nikakih pomislekov, je pričakovati, da se bo nadaljnje vprašanje univerzitetne knjižnice prav povoljno izteklo. Potrebna je odobritev načrtov od strani ministrstva in nato bo sledil zapis o oddaji prvih gradbenih del. Računajo, da bodo pričeli z gradnjo knjižnice že meseca maja ali najpozneje junija. Vsekakor je želja naše javnosti, da dobimo čim prej moderno in vzorno univerzitetno knjižnico, ki bo zatočišče vsem znanstvenikom in naši učeči se mladini.

Lep pogreb žrtve avtomobilske nesreče

Ljubljana, 4. marca.

Kako globoko je Ljubljana sočustvovala z rodbino pokojnega Ivana Usarja, žrtve avtomobilske nesreče na Celovški cesti, je osobito na videu in zgovoren način pokazal današnji pogreb. Skromen, a toliko bolj čustven je bil. Ivan Usar je danes ob 14.30 nastopil zadnjo pot. Izpred mrtvašnice splošne bolnišnice se je razvil prav manifestativen pogrebni sprevod, a ob cesti je tvorila špalir velika množica ljudstva. Pokojniku so poklonili sorodniki, znanci in razna društva več vencev. Za krsto so najprej korakali užaloščena žena Amalija, 2 sinčka in hčerka. Med njimi je bil tudi poškodovani Zdenko. Pogreba so se udeležili tudi zastopniki rudarskega glavarstva, rudarski institut univerze, bratavska skladnica in vojni invalidi. Pokojnik, ki je bil tih in miren značaj, je užival povsod tople simpatije. Kot uslužbenec rudarskega glavarstva je bil vester in točen. Bil je rodbini dober in skrben oče. Bodi žrtvi ohranjen trajen in časten spomin!

Goljulijska hranilnica knjižnicami

Ptuj, 3. marca.

Nedavno je prišel k Ignacu Purgu, pos. sinu v Zg. Pristavi pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju neki prekupčevalec hranilnih knjižic iz Ptuja in se z njim pogajal zaradi nakupa njegove hranilne knjižice ptujске posojilnice, pri kateri je Purg imel naloženih 19.700 din. Nista pa se mogla zediniti, ker je prekupčevalec ponujal Purgu le 50% vrednosti hranilne knjižice. Kmalu nato se je pojavil pri Purgu šofer Ivan Erlač iz Budine pri Ptuj, z isto namero. Ker je Erlač ponujal za knjigo 80% vrednosti, sta se takoj pogodila in Purg je izročil knjižico Erlaču. Zmenila sta se še, da pride Purg po denar v nedeljo 1. marca t. l. v Ptuj. Erlač je dospevil v Ptuj knjižico takoj izročil gori omenjenemu prekupčevalcu, da jo proda za 59% njene vrednosti. Prekupčevalec je res knjižico prodal v Mariboru nekemu trgovcu za 59% vrednosti in pri tem zaslužil tudi izdatno provizijo, denar pa (nekaj nad 12.000 din) izročil šoferju Erlaču. Mariborski trgovci, ki je kupil knjižico, se je brž odpeljal v Ptuj, da dvigne pri ptujskem zavodu naloženi denar. Ker pa mu tam seveda niso hoteli izplačati denarja, je zadevo prijavil orožnikom v Ptuj, ki so ne le najprej zaplenili knjižico, temveč so pozvali prekupčevalca iz Ptuja, da zadevo pojasni. Istosčasno pa se je pojavil v Ptuj tudi Purg, da dvigne — kakor dogovorjeno denar pri Erlaču. Ker pa tega ni našel, je tudi Purg prijavil zadevo orožnikom. Glavna udeleženca šoferja Erlača pa niso dobili, ker je bil med tem izginil v denarjem vred neznanokam. Dosedaj ga še niso našli in jo je najbrž pobrisal čez mejo.

Metlika

Pevski koncert v Metliki V nedeljo so imeli Metličani priliko, da uživajo ob lepi slovenski in hrvaški narodni pesmi. Metlika je obiskal pevski oklet prvotnega društva »Triglava« iz Karlovca, ki je priredil pevski koncert popoldne in zvečer v dvorani narodne šole v Metliki. Obisk je polagal, da naša Metlika ljubi nad vse petje. Pevovojila g. Cigoj je triumfal s svojim zborom, čestitamo njemu kakor oktetu na res umetniško izpeljano program. In uspehi, materialno dober, moralno odličen. Pa kako ne bi bil, saj je bilo slišati iz vrst naših pevcev, da je že zadnji čas, da kdo prime v roke naše pevce in jih pelje po poti, ki je bila pred leti veze prave družabnosti in kraju.

Mladinska spevoigra. V nedeljo priredi narodna šola v Metliki mladinsko spevoigro s solo pevskimi točkami in deklaracijami. Metlički šolarji so poznani dobri pevci, pred leti so nastopili v Ljubljani v dramskem gledališču in želi obilo priznanja. Zelja prirediteljev pa je, da bi bil obisk kar moč največji, ker je dobiček namenjen najsiromašnejšim učencem za nabavo obutve in obleke, da bo naša Metlika prihajala redno k pouku.

Pošljite naročino!

Gospodarstvo

Uspeh emisije državnih bonov

Dne 26. februarja se je začel vpis 4% državnih blagajniških bonov. Prva tranša je znašala 200 milijonov in je bilo že do sobote, 29. februarja opoldne vpisanih okoli 165 milj. Največ je od te vsote podpisal po poročilu agencije »Jugoslovanski kurir« Belgrad, okoli 80 milj., dalje je bilo vpisanih v Zagrebu 40, v Ljubljani 38 milj. Ker rok vpisa ni bil odrejen, je torej bilo pričakovati zaključka vpisa z dnem, ko bo vsota 200 milj. vsa vpisana. To se je v terek tudi zgodilo, ko je bilo vpisanih vseh 200 milj. Din in je tako prva emisija novega državnega kratkoročnega posojila dobro uspela. Sedaj je dana pot za nadaljnje tranše, vendar je treba pri tem postopati previdno, da se ne izkoristi preveč trg, kar bi lahko škodovalo poznejšim tranšam. Vsota 200 milj. Din bo zelo dobro prišla državnim financam, ker so baš v sedanjih mesecih dohodki zelo slabi.

Po podatkih, ki smo jih dobili iz finančnega ministristva, se je vpisovanje takole gibal: Prvi dan so vpisali več ko 72 milijonov Din. 27. februarja več ko 23 milijonov, 28. februarja več ko 42

milionov, 29. februarja okoli 25 milijonov, 2. marca več ko 20 milijonov in naposled 3. marca več ko 25 milijonov Din. Od tega je Zagreb vpisal in eicer poglavitno 2., 3. in 4. dan 80,054.000 Din, Belgrad pa samo 72,990.000 Din. Zagreb se je torej bolje izkazal kakor Belgrad, čeprav je v začetku kazalo drugače, ker je Belgrad že prvi dan vpisal več ko 37 milijonov Din, na tretje mesto pride Ljubljana s 34.300.000 Din, od katerih so že prvi dan vpisali 33.300.000 Din. Novi Sad je vpisal več ko 4.300.000 Din, Sušak pa ravno 2 milijona Din že prvi dan. Subotica, Varaždin, Sarajevo in Split so vpisali približno po poldrugi milijon Din. Skopje, Osijek, Maribor, Petrovgrad in Vršac pa malo izpod milijona Din. Največje število vpisovalcev so zasebni denarni zavodi, ki razpolagajo z veliko gotovino, pa nimajo možnosti zanesljivega kratkoročnega plasmana. Ostalo je pa še dosti zasebnikov in bank, ki niso utegnile o pravem času vpisati te blagajniške zapise, zato je pričakovati, da bo uspeh prihodnje tranše še boljši, ker je že zdaj do neke mere zagotovljen.

Naša zunanja trgovina

V mesecu januarju je znašal naš uvoz 342,5 milj. (decembra 1935 336,7, januarja 1935 256,2 milj.), izvoz pa 288,8 (decembra 1935 351,7, januarja 1935 267,8) milj. Din.

Naša zunanja trgovina je postala pasivna za 53,7 milj. Din, dočim je bila še decembra lani aktivna za 15 milj., še januarja 1935 pa je bila aktivna za 11,6 milj. Din.

V januarju smo uvažali (v milj. Din, v oklepajih podatki za december): surov bombaž 23,94 (22,2), bomb. prediva 37,9 (39,6), bomb. tkanine 10,16 (10,78), tračnice, žel. material itd. 12,0 (3,5), razni izdelki iz železa 11,4 (13,35), ovčja volna 10,25 (3,9), voln. prediva 9,3 (11,2), voln. tkanine 9,87 (7,36), svilena prediva 8,27 (5,9), kože domačih živali, nepredelane 7,56 (9,9), premog 10,7 (11,96), stroji, orodje in aparati 14,6 (17,5), elektrotehnični predmeti 7,16 (11,0), prevozna sredstva 6,4 (5,56). Izvažali smo pa: konoplja 19,05 (27,17), prašiči 29,96 (24,9), sveže meso 55,4 (73,8), jajca 11,4 (4,0), stavbni les 24,55 (37,8), cement 5,9 (4,2), surov baker 38,7 (45,56) milj. itd.

Razvoj izvoza lesa je bil naslednji (v tonah, le pragovi so navedeni v tisočih komadov):

	1935	1936
	okt.	nov.
drva	11.435	10.900
stavbni les	76.692	75.880
ogljje	2.723	2.824
hr. žel. pr.	3	7
izd iz lesa	741	567

Iz tega pregleda je razvidno, da je naš izvoz stavbnega lesa padel na minimum, na dobro četrtino nekdanje vsote. Zaradi sezonskih razlogov je nekoliko narasel izvoz drv in oglja.

Skupno je znašala vrednost našega izvoza lesa:

	1935	1936
januarja 1935	45.812.000 Din	
oktobra 1935	74.465.000 Din	
novembra 1935	70.782.000 Din	
decembra 1935	44.061.000 Din	
januarja 1936		28.519.000 Din

Trgovina z Italijo

V oktobru 1935, torej pred začetkom sankcij, je znašal naš uvoz iz Italije 32,7 milj. Din, izvoz v Italijo pa 63,3 milj. Din. Novembra 1935, ko so sankcije stopile v drugi polovici v veljavo, je znašal naš uvoz iz Italije 27,3 milj., izvoz v Italijo pa 53,8 milj. Meseca decembra pa je naša trgovina z Italijo zelo padla. Uvoz je padel na 4,4, izvoz v Italijo pa na 3,9 milj. V januarju se je ta tendenca nadaljevala tako, da je praktično vsak uvoz iz Italije prenehal, saj je znašal ves mesec komaj 0,1 milj., dočim je naš izvoz iz Italije padel samo na 4,1 milj. Din.

Obšni zbori: Union, hotelska in stavbinska d.d. v Ljubljani 26. marca ob 17, Centralna vinarna, d.d. v Ljubljani 21. marca ob 16.

Korpulentnim in mišičastim, pri katerih se pokazujejo znaki raznih težav vsled nezadostnega izločevanja sokov, izobno pomaga večtedensko pitje naravne

Franz-Josefove

grenke vode. Taki ljudje se morejo tudi doma — seveda pod nadzorstvom zdravnika — zdraviti za shujšanje. Ogl. reg. S. br. 30474/35.

Kulturni obzornik

Prof. M. Dolenc: Pravna zgodovina za slovensko ozemlje

Sostavni očit. Izdala Akademski založba.

Ljubljana 1935.

Knjiga obsega XV + 559 strani.

Vseuč. profesor dr. jur. et hon. c. Metod Dolenc je posvetil življensko delo razen kazenskemu pravu zlasti pravni zgodovini Slovencev. Desetletja je proučeval razne probleme slovenske pravne zgodovine, zajemal pri tem neposredno iz bogastva virov (pred vsem iz zapisnikov ljudskih sodnih zborov) ter izdal mnogo specialnih razprav. Nekako za svojo šestdesetletnico nam je podaril sintezo življenjskega dela tudi na tem polju svojega neumornega znanstvenega udejstvovanja. Skušal je zaokrožiti sliko pravnega razvoja Slovencev od naselitve v alpekem in kraškem ozemlju do političnega zedinjenja s Hrvati in Srbi. Privzel je tudi dognanja drugih in jih upravit nekako v sklad s svojimi nazori. Pri tem je moral občutiti na mnogih mestih vrzeli. Manjka znanstvenih študij o poedinih dobah in pravnih institucij. Zato je z lepo gesto pozval mlajšo generacijo k delu na tem polju.

Svoj predmet je omejil pisatelj le teritorialno. S tem je pridobil knjiga na snovi in obsegu ter nadkrijuje po sistemski in bogastvu problemov daleko podobna dela iz hrvaške in srbske pravne zgodovine. (M. Kostrenčič, Hrvatska pravna povijest 1919 obsega le uvod in viroslavje, T. Taranovskega, Istorijski srpskog prava u Nemačkoj državi I—IV, 1931—35 je časovno omejena). Zato je pač obžalovati, da je ostalo v knjigi toliko tiskovnih pogreškov in da je v seznamu najvažnejših

uporabljenih del po tiskarjevi krivdi izostala črka P popolnoma (je tem pa vodilna dela zlasti prof. J. Polca in dr.)

Dvomim, če more obstojati še težja naloga, kakor jo zastavlja slovenska pravnozgodovinska veda raziskovalcu. Dolžan je ugotoviti in znatno fiksirati prvobitni gospodarski in socialni sestav ter primitivni pravni red alpekih in kraških Slovencev, nato zbirati komponente: pritisk tujih političnih, socialnih in kulturnih razmer ter zasledovati rezultanto: medsebojno približevanje prelivanje in izenačevanje pravnih uredb in to skozi etolojiz, iz katerih imamo tako malo virov in še ti ne govore o tem, kar bi nas danes najbolj zanimalo. Slovenci sami pa razen beležek sploh niso imeli literarne tradicije. Ko pa nastopijo s 16. stoletjem važni preobrti pod vplivom velikih pobud in obnem naraste količina zgodovinskega gradiva, se da eicer določneje in zanesljiveje zasledovati razvoj prava in posameznih pravnih institucij v državi, obenem pa nastane težko vprašanje, ali se še dajo v tej dobi otipati korenike prvotnega stanja, ali ni izkopala že uradniška država od Maksimilijana I. dalje na široko grob narodnemu pravu in pravosodju. Na vsa ta vprašanja je dal pisatelj odgovor v knjigi, ki jo je razdelil na dva neenaka dela, na dobo od naselitve do 16. stoletja (I—191 str.) in od verske revolucije in kmetskih puntov do 1918 (192—538 str.). V okviru obeh časovnih razdobjaj je zasledoval pisatelj družabni ustroj, pravne ovire, upravelne in sodne oblasti, zasebno pravo (osebno, rodbinsko, dedno, stvarno, obvezno, odškodninsko), kazensko pravo in pravno postopanje.

Prof. M. Dolenc je dokazal tudi s tem delom, da je osrednji problem naše pravne zgodovine: pravni in socialni položaj slovenskega kmeta. Živinoorej in poljedelc je bil Slovenec že ob času preseljevanja narodov. Niže plasti poromanjenih prvotnih prebivalcev se niso mnogo razlikovale od novodošlih Slovencev. Zato so se mogle kmalu zlit

Lovcem dravske banovine

Gospodje lovci, člani združene organizacije, so nam poslali v objavo članek, iz katerega posnemamo:

Slovensko lovsko društvo, ki je bila enotna in samostojna organizacija lovcev dravske banovine, se je razcepilo v mnogo podružnic, iz katerih pa je nastalo po zaslugi centralistično navdahnjenih organizatorjev enako število popolnoma nesamostojnih lovskih društev. Po zaslugi teh organizatorjev naj se sestavi iz lovskih društev cele države organizacija s centralno zvezo v Belgradu, s tej podrejenimi banovinskimi zvezami na sedežih banskih uprav in z banovinskim zvezam podrejenimi lovskimi društvi posameznih banovin. Ta centralistična organizacija lovcev cele države bi sama na sebi ne bila nikakoli nesreča, če bi slonela na pravi demokratični podlagi in bi nudila posameznim lovskim društvom popolno samostojnost. Saj bi banovinske zveze pomenile, če pravilno tolmačimo pomen zveze, v praktičnem udejstvovanju le poudarek upravičenih težnj in stremljenj posameznih lovskih društev in bi centralna zveza, če se pravilno tolmači pomen iste, pomenila le avtoritativni poudarek opravičenih težnj in stremljenj banovinskih zvez, ali posamezne banovinske zveze ali tudi le katerega posameznega lovskega društva.

Ali so imeli organizatorji lovstva primerna pooblastila od lovcev naše države za svoja organizatorična dela, je vprašanje za se, ki ga danes nečemo načeti. Izvršena je pa ta organizacija na ta način, da jo morajo lovstva dravske banovine odločno odkloniti, če imajo količnik zanimanja za napredek lovstva in količnik stanovskega ponosa.

Zanimiv je že potek te organizacije. Izvrševala se je od zgoraj navzdol. Organizatorji so sestavili pravila za Zvezo lovskih društev dravske banovine, še preden je bila ta zveza ustanovljena, okorna pravila za lovstva društva v dravski banovini, še preden so bila ta lovstva društva v dravski banovini ustanovljena. Pa ne eno ne drugi bi nam ne bilo v spitoku, če bi pravila lovskega društva in pravila Zveze ustrezala potrebam lovcev. Ker pa ne ustrezajo, so pravila Zveze in pravila lovskih društev nesprejemljiva. Navedemo naj za našo trditel in nekaj razlogov.

Po pravilih Zveze nimajo lovstva društva nikakih pravic in so lovstva društva ponižana pod nivoju izvršnih organov Zveze. Še odborikov Zveze posamezna lovstva društva ne smejo imenovati, marveč jih imenuje skupščina Zveze, pa ne morda izmed odborikov ali izmed delegatov, ampak iz članstva dotičnega društva. Zveza odobruje poslovne rede lovskih društev, Zveza nadzira delovanje lovskih društev. Za ustanovitev lovskega društva, za odobritev pravil in poslovnega reda je potrebna pritrditev Zveze. Zveza sme skleniti razpust društva. Lovska društva morajo od članov sprejeti prispevke vsak mesec odposiljati Zvezi, morajo o uspehih obnega zbora poročati Zvezi do konca marca vsakega leta, morajo prošnjam Zveze nemudoma ustreči ter predloge in priporoke takoj Zvezi predložiti. Sklepe obnega zbora mora odbor društva naznaniti Zvezi v 8 dneh in sme Zveza v 8 dneh prijaviti svoj ugovor. Spremembo pravil lovskega društva mora Zveza predhodno odobriti.

Pravic nimajo lovstva društva prav nobenih, pač pa dolžnosti, da plačujejo prispevke centralni zvezi in prispevke Zvezi.

Tu v glavnih načelih označena pravila Zveze lovskih društev dravske banovine dajejo opoziciji lovskega društva povod, da se tem potom obračajo na lovstva društva dravske banovine s pozivom, da odklonijo na ustanovni skupščini Zveze nemogoča od zgoraj diktirana pravila in sprejmejo za Zvezo taka pravila, ki bodo priznavala lovskim društvom popolno svobodo in avtonomijo, Zvezi pridržala kulturno in narodno-gospodarsko pomoč, društvu nadzorstvo pa prepustila državi upravni oblasti.

Obračamo se s tem apelom na lovstva društva dravske banovine, ker nam je vzela možnost zavzeti naše gori označeno stališče na skupščini Zveze.

Borza

Denar

Dne 4. marca.

Neizpremenjen je ostal le Curih, popustil je Pariz, dočim so vsi drugi tečajji narasli.

V zasebnem kliringu je avstrijski šiling na ljubljanski borzi popustil na 9,35—9,45, na zagrebški borzi na 9,3050—9,4060, na belgrajski pa na 9,2952—9,3952. Grški boni so notirali v Zagrebu 32,65—33,25, v Belgradu 32,15—32,35. Angleški funt je ostal na naših borzah neizpremenjen na 249,20—250,80. Španska pezeta je v Zagrebu notirala 6,30—6,40.

s slovensko družbo, ki jih je absorbirala in poslovenila. Ker Slovenci po pokristjanitvi niso ostali še nadalje neodvisen državni narod, se pravne in socialne osnove niso mogle razvijati nemoteno: pričela je z aneksijo plemenskih držav in z ometkom krajin postopna uvedba nemškega gospodarskega in socialnega reda, čigar prva znaka sta bila uvedba pridvornega gospodarstva in stanovska zveza med zemljiščem in posestnikom. Ti osnovi je omajal šele dvig nesvobodnih ministricev in nastoj mest. Pridvorno gospodarstvo se je razkrojilo. Prenehala je bolj in bolj stanovska vez med zemljiščem in posestnikom. Razvile so se razne vrste podložnikov z delno osebnostno in gospodarsko odvisnostjo (prazniki in dr.), kar je postalo v dobi novega veka še bolj zapleteno. Zanimivo je zasledovati, kako polagoma in pozno prodirajo iz mest na deželo oblike dednega zakupa in kako srečoma poleg meščanov končno tudi na deželi podložniki, ki so z ozirom na del dominikalne posesti vpisani v knjigo stanovskih zemljišč (svobodniaki). Posebno plastičen in posrečen je opis vinogorskih zadev. Ves proces agrarno-pravnih razmer moremo zasledovati do odprave nevoljnštva l. 1781 in ukinitev podložništva in gosposkinega zaščitnega razmerja l. 1848.

To je eden izmed zanimivih problemov, ki jih najdemo v M. Dolencovi knjigi. Z njo je ne le položil skrbni akademski učitelj juristom prepotrben sistemski učbenik v roke marveč tudi prikazal javnosti dejansko stanje naše pravne zgodovinske vede. Zato spada »Pravna zgodovina« med najpomembnejša dela naše knjižne produkcije. Dr. Jos. Zontar.

Slovanski svet (3—4) prinaša članek o Benisu, kot nasledniku Masaryka. Spektroskega esej »Religiozna problematika pri Turgenjevu, Tolstemu in Doštojevskem, ki je najtežje članek te številke. Svoji razpravi pa nadaljuje doc. Murko

Pneu Rata
 'RODAJALNE:
 Bengrad
 Zareh
 Ljubliano

Naša auto in moto pneumatika je brezhibna in sigurna. Delamo na tem da Vam omogočimo dolgo vožnjo za malo denarja. Informacije v vseh, naših prodajalnah.

Rata

Nemški čeki so notirali v Ljubljani 14,06—14,25, v Zagrebu 14,06—14,25, za ultimo marca 14—14,20, v Belgradu so notirali 13,90—14,10.

Za italijansko liro (valuto) so plačevali denarji zavodi 2,95—3, za dolar pa 49,25—49,75.

Ljubljana. Tečajji s primom:

Amsterdam 100 h. gold.	2063,15—2077,75
Berlin 100 mark	1749,91—1763,79
Bruselj 100 belg	734,18—739,24
Curih 100 frankov	1424,22—1431,29
London 1 funt	214,98—217,06
Newyork 100 dolarjev	4279,69—4316,00
Pariz 100 frankov	237,75—239,18
Praga 100 kron	180,61—181,72

Promet na zagrebški borzi je znašal brez kompenzacij 642.476 Din.

Curih. Belgrad 7, Pariz 30,206, London 15,125, Newyork 303, Bruselj 51,60, Milan 24,25, Madrid 41,875, Amsterdam 298,10, Berlin 123, Dunaj 56,85, Stockholm 78, Oslo 76, Kopenhagen 67,525, Praga 12,60, Varšava 57,70, Atene 2,90, Carigrad 2,45, Bukarešta 2,50, Helsingfors 6,6625, Buenos-Aires 0,83625.

Vrednostni papirji

Ljubljana. 7% invest. pos. 75—77, agrarji 45—46, vojna škoda promptna 358—360, begl. obvl. 63—65, 8% Bler. pos. 81—83, 7% Bler. pos. 72—73, 7% pos. DHB 81—83.

Zagreb. Drž. papirji. 7% invest. pos. 78 bl., agrarji 45—45,50 (45,50), vojna škoda promptna 358—358,50 (358,50), 3., 4. 358—358,50, begl. obvl. 64,50 den., dalm. agrarji 60—61,25, 8% Bler. pos. 81—82, 7% Bler. pos. 72—72,50 — Delnice. Priv. agrarna banka 239—240.

Belgrad. Drž. papirji. 7% invest. pos. 79—81, vojna škoda promptna 357—358 (358,75), 5. 358 bl., begl. obvl. 64,50—64,75 (64,80, 64,75); 62,65 (62,65), 8% Bler. pos. 81—81,50, 7% Bler. pos. 73 bl., 7% pos. DHB 81,50—82,50, 7% stab. pos. 79—79,50 — Delnice: Narodna banka 6880 bl., Priv. agrar. banka 238—239,50 (239,50, 239).

Žitni trg

Novi Sad. Koruza bč. in srem 105—106, ban. 104—106. — Orobi bč. 96—98, ban. 95—97, srem. 94—96. Vse ostalo neizpr. Tendence vzdržna. Promet srednji.

Živina

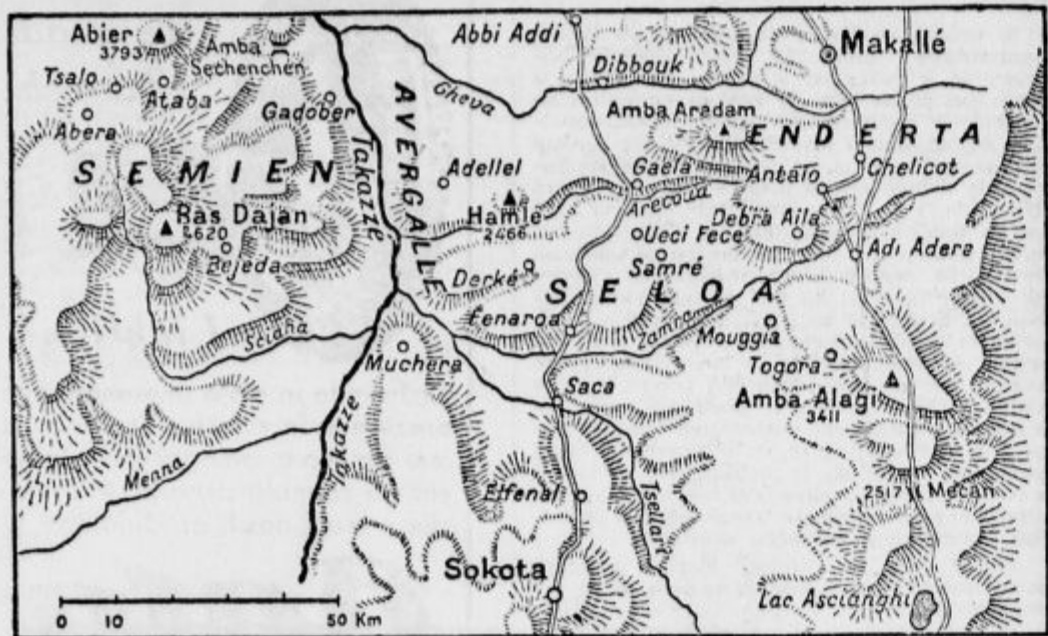
Ljubljanski sejem 4. marca 1936. Ljubljanski sejmi ne beležijo že dolgo časa znatnega dogona živine ter tudi glede cen niso tako merodajni kot drugi važnejši sejmi po deželi, kar se je lahko videlo iz podatkov o dogonu in prodani živini. Znatnejši so le za konje in pa prašičke za rejo, katere kupčija je tudi znatna. Kljub temu pa so kmetovalci skušali tudi na ljubljanskem sejmu z manjšo ponudbo vplivati na cene. Zato je bil tudi danes promet majhen. Po uradnih podatkih je bilo prignanih na sejem (v oklepajih število prodanih glav): 17 (6) volov, 31 (11) krav, 18 (10) telet, 13 (7) prašičev, 158 (98) prašičkov za rejo in 324 (30) konj. Nadalje so znašale po uradnih podatkih cene: voli I. 3,50—4, II. 2,75—3,50, III. 2—2,75, krave debele 2—3,50, klobasarije 1,50—2, teleta 4,50—5,50 Din za kg žive teže, prašički za rejo 100—170 Din za komad. En vol je bil prodan po 4,50 Din.

(Organizacija češkoslov. denarnih zavodov) in prof. Veber (Etika združnega gospodarstva) ter J. Procházka. (Ljudska štetja v Avstriji in koroski Slovenci). Hostalek piše o »Češkoslovaški manjšini v Avstriji«, L. Stare pa o »Češkoslovaških visokih šolah«. Važno pa je, da ta akademska revija zasleduje vse najpomembnejše knjige na slovanskem trgu, ki se tičejo narodnih ved ter nam v »bibliografiji« daje njihove naslove po zgledu praške Slawische Rundschau. Največjo pomembnost pa daje reviji bibliografski material, ki so ga akademiki začeli zbirati po naših časopisih, ter beležijo v »Odmehih iz slovanskega sveta v slovenskem tisku« vse knjige, prevode, predstave, predavanja ter tudi najmanjše članke in beležke, o političnem, gospodarskem, kulturnem in športnem (sokolskega bi lahko izpuštili) življenju v slovanskem svetu. V tej številki je zbrana snov za mesec januar 1936. Ta bibliografija bo vedno večjega pomena ter je vse pohvale vredna, da so jo uvedli akademiki, ki si kot »težnja sodobne mladine« stavijo praktično poznanje slovanstva.

V Zborniku za narodni život in običaje, ki ga izdaja Akademija v Zagrebu, je napisal zanimivo razpravo »Prinosi slovenskim nazivima bilja slovanski rojak kanonik Janko Barle« (str. 181—228). Preden preide alfabetski red imen, poda nekako zgodovino slovenskega rastlinskega imenoslovja, kakor se javlja v najrazličnejših botaničnih knjigah. Te knjige od najstarejših do najnovejših obenem pa tudi razni slovanski zborniki, so služile kot vir kan. Barletu za njegovo delo, ter tudi njegovi slovenski prijatelji, ki so mu zbirali imena. Nato na 34. straneh razlaga slov. rastlinska imena od »a« do »z« ter jih skuša etimološko razjasniti. Obenem podaja tudi latinsko ime. Razprava, ki bo gotovo zanimala naše botanike — saj vemo, s kakšno vnojo je rajni prof. Jesenko iskal slovenskih izrazov po starih »Novicah« — se bo še nadaljevala. Zdjaj opozarjamo nanjo vse ljubitelje rož iz slovanskega izrazoslovja.

Abesinci niso poraženi?

Mnenje vojaškega strokovnjaka - Abesinci celo napadajo?

Italijanska vojna poročila o sijajnih zmagah italijanskega orožja v Abesiniji potrjujejo tudi vojni poročevalci drugih agencij, ki so pridržani italijanskemu vojnemu poveljstvu. Vendar nam doslej manjkajo poročila iz abesinskega, ali še boljše, iz nevtralnega vira. Zato je prav, če priobčimo mnenje vojaškega strokovnjaka »Frankfurter Zeitung« **z dne 3. marca. Tam piše:**

O najnovejših dogodkih na bojiščih v Tigri poročajo o velikih italijanskih zmagah ter da so bile uničene cele abesinske armade. Za presojo dogodkov, ki so se zadnjih deset dni dogajali v severni Abesiniji, imamo le poročila iz italijanskih virov. Iz Desija ali Adis Abebe doslej še ni nobenega poročila, vsled česar je seveda stvar težko presojati. Maršal Badoglio prej ko slej lažljivo poroča o uspehih zadnjih akcij. Poročevalci italijanskih listov pa s strahovito oorečnostjo mae vrzeli, ki so navadno značilne za uradna vojna poročila.

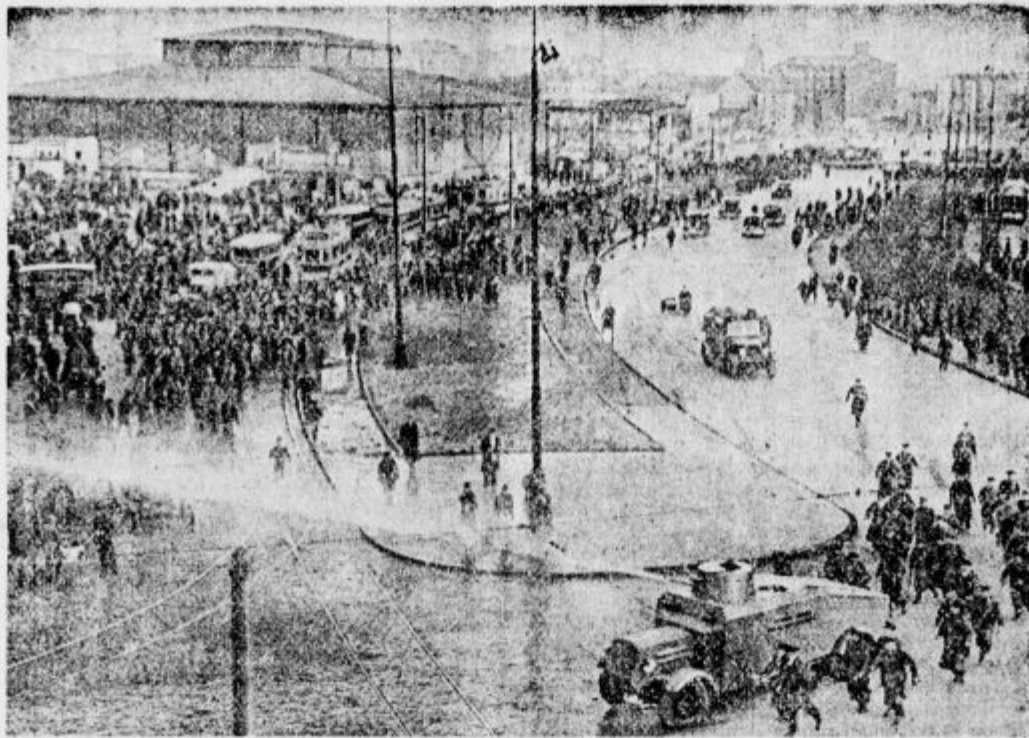
Poskusimo torej poudariti, kar se nam za sedaj dozdeva vsaj količinj ugotovljeno: Italijanski prvi armadni zbor ter drugi zbor, kateri se je okoli Enderte prvič pojavil, sta se z obkoljevalnim manevrom mogla polastiti gore Aradam ter sta armado rasa Mulugeta pohitela nazaj. Prvotno je južno od Makale stala samo armada rasa Sejuma, ki je v glavnem bila sestavljena iz rednih čet, pa tudi iz neregularnih, iz tigrejskih kmečkih četnikov, ki so se v majhnem vojskovanju uspešno izkazali. Ko se je abesinska severna fronta prerupirala, je rasa Sejum svojo armado moral podrediti rasu Kasa, kateremu je cesar izročil poveljstvo nad vso severno fronto. S tem bodi povedano, da je po zanesljivih in večkrat potrjenih poročilih armada rasa Kasa bila vsa abesinska severna armada. Na povelje abesinskega vrhovnega vodstva je rasa Sejum moral skoro vso svojo redno armado oddati rasu Imru, kateri je tedaj vodil središče abesinske fronte južno od reke Takaze. Ker pa je rasa Sejum izjavil, da s tako oslabiljeno silo ne more zadržati italijanskega sunka od Makale proti jugu, je rasa Mulugeta pohitil v središče Sejumove fronte, torej naravnost južno od Makale, dele svoje armade, in sicer elitne polke cesarske garde, kateri so bili po evropsko izvežbani. Po italijanskih izdajah so te čete vodili beli častniki. Te čete, ki so štejele kakih 15 tisoč mož, so se postavile okoli masiva Aradama, katerega so kolikor mogoče ufrldile. S tem pa je praktično armada rasa Sejuma prav za prav prenehala biti.

Medtem pa so naskakovalne čete Kasa Sebata od vzhoda, čete rasa Sejuma pa od zahoda neutrudno nadlegovale zveze med Makalo in etapnim križiščem Hauzienom. Zapovrstni italijanski poskusi, da bi pregnali sovražnika iz Tembijena in zavarovali cesto Makala-sedo Aboro, niso imeli uspeha. Ko je bil položaj Makale še bolj ogrožen zaradi tega, ker je čelo Mulugetove fronte začelo udarjati celo čez reko Geval, je Badoglio poslal svoj na novo sestavljeni tretji armadni zbor v Enderto, deželo, ki leži južno-vzhodno od Makale. Te operacije so končale v 6-dnevni pa zelo krvavi bitki v Enderti, v kateri so se Abesinci spočetka junaško upirali, a so se potem ločili od sovražnika in umaknili proti jugu. Ne poznamo načrtov, po katerih abesinsko vrhovno armadno vodstvo premika svoje čete. Če pa vemo, da so bile v boju okrog Aradama zapletene le čete čelne fronte Mulugetove in da maršal Badoglio pri nadaljnjem sunku svojega levega krila, ki je bil izvršen v treh kolonah, nikjer več ni našel na večji odpor in da je orjaško gorovje Aladži mogel zavzeti brez boja.

Neposredno potem, ko je bila zavzeta gora Aradam, je Badoglio zasedel kraj Gaelo, ki leži kakih 35 km zahodno od Aradama. Iz Gaela so se potem nadaljevale operacije proti levemu krilu armade rasa Sejuma, ki je armada rasa Kasa v toliko, v kolikor je rasa Kasa vrhovni poveljnik abesinske severne armade.

Zdi se, da je torej levo krilo armade rasa Se-

juma zašlo v klešče dveh armadnih zborov ter bilo pohiteno proti središnji fronti rasa Imru ob reki Takaze. Torej so ostale neokrnjene vse abesinske čete, ki so stale zahodno, sev: nozahodno in južnozahodno od levega krila rasa Sejuma, torej tudi sredina fronte abesinske severne armade, njene predstraže in njeno levo krilo. To bi sledilo celo iz italijanskih poročil. Osebná usoda rasa Kasa strateško ni važna, ker to, vojaško ne kdo, vsekaj pomebno osebnost vsekdar lahko nadomesti kdo drugi. Važno pa bi bilo, ko bi vedeli, ali se je Italijanom res posrečilo osvoboditi svoje zveze z zaledjem od pritiska naskakovalnih abe-

Demonstracije na ulicah v Bukarešti med pristaši narodne kmečke stranke ter med pristaši fašistične Gogove stranke. Demonstrante so morali razganjati ognjegaoci s curki vode

Ali po pisavi spoznaš človekovo bolezen?

Že leta 1812 je Francoz E. Hocquart pisal o umetnosti, kako spoznati človekov značaj iz njegove pisave. Toda šele pred 40 leti se je razvila znanstvena grafologija, ki je kmalu dognala zanimiva telesno-duševna dognanja iz človekove pisave. Njena veljavnost je rasla od leta do leta. Sedaj pa so celo dognali, da se iz človekove pisave da dognati, ali je dotični človek zdrav ali bolan, ter celo to, katero bolezen ima.

Za to vprašanje se najbolj zanima dunajski zdravnik Hansy, ki trdi, da se za ta pojav premalo brigamo. V dunajskem medicinskem tedniku pravi, da je za vsakega zdravnika, ki se praktično peča z zdravilstvom, brez vsega dvoma, da se zdravstveno stanje bolnika da razvideti iz njegove pisave. Iz pisave zdravnik lahko dela točno diagnozo ter celo prognozo. Pri tej priliki pisec navaja primer neke matere. Njen sin je bil v tujini že precej dolgo časa bolan. Domov pa je materi pisal pisma, kakor da bi bil zdrav. Tudi

»V tako veliki hiši, kakršna je vaša, gospod konzul, je gotovo zmeraj kaj, kar človeka jezi, kaj ne?«

»To je pa le preveč res, kar pravite. Ali človeka jezi služinčad, kadar jo imam, ali pa se jezim, ker nimam služinčadi, nad katero bi se jezil.«

sinskih čet na cesto Hauzien-Makale. Italijanska poročila prav nič ne poročajo, da bi bila kdaj poražena dedžasmač Kasa Sebat in dedžasmač Kebede, katere sta tukaj vodila Abesince. Pač pa Italijani izrečno naglašajo, da čete drugega in tretjega armadnega zbora prodirajo proti središnji fronti rasa Imru. Torej se tukaj vrši bočni napad proti središču fronte, kateri bo baje kombiniran z obkoljevanjem na zahodu.

Italijani sedaj v Tigri prodirajo v tropičnem visokogorskem ozemlju, ki je povsod več kot 3 tisoč metrov nad morsko gladino. Vse, kar imajo sedaj Italijani južno od Hauziena, je za svojo prehrano navezano le na dovoz po cesti Hauzien-Makala, katere pa ima 1500 silno ostrih ovinkov in serpentin. Najsi tudi bi Italijani dosegli jezero Ašangi, bo treba njihove armade kljub temu preskrbovati še po tej cesti skozi Makalo. Nihče ne more trditi, da to ni zelo nevarno za tako veliko evropsko armado.

Poročilo iz abesinskega vira

»United Press« **poroča iz Adis Abebe 2. t. m.:**

Poročila, ki so danes od abesinskih severnih armad prispela v glavno mesto, ne zanikajo le velikih zmag Italijanov na Tembijenu, ampak celo trdijo, da je gora Aladži še vedno v abesinskih rokah. Ko so Italijani naskočili ta gorski masiv, je rasa Mulugeta s spretnim manevrom umaknil svojo armado, katere je bila medtem ojačena po treh armadnih delih, ki stoje pod poveljstvom treh izredno izkušenih strategov in znanih generalov. Te rezerve so baje okrog 100.000 mož močne. S tem manevrom se je vojnemu ministru Mulugeti posrečilo, da je spustil Italijane v soteske ter jih tam v zelo neugodnem ozemlju prijel.

Druga poročila s severne fronte pa trdijo, da so abesinski četniki pretekli leden udarili čez reko Mareb, ki meji Tembien od Eritreje ter udre v severnozahodni del italijanske kolonije. Abesinske čete, katere je vodil rasa Eualus, so po teh poročilih zavzele kraje Adi Quala in Adi Catina. Pravi, da je bilo pri tem ubitih več sto Italijanov. Poleg tega pa so abesinske čete zajele mnogo vojnega materiala, strojnih pušk, topov, streljiva in živila.

Kardinal Pacelli 60letnik

Dne 2. t. m. je kardinal državni tajnik Pacelli, dopolnil 60. leto svojega življenja. Rodil se je l. 1876 iz rodovine, katere je že od nekdanj svojih sinov dajala v službo papežev. V šoli kardinala Rampolle se je izuril za sijajnega diplomata ter je že l. 1912 bil glavni sodelavec državnega tajnika kardinala Merry del Valla. V letih svetovne vojne je bil papež poslal za svojega poslanika v Monakovo, kjer je zastopal sveto Stolico med Nemci. Pod njegovim sedanjim delovanjem kot državni tajnik je sveta Stolica uredila svoje odnose z mnogimi državami sveta. Na svetovnem evharističnem kongresu v Buenos Airesu je zastopal sv. Očeta ter pri tem imel znamenite govore. Dasi sijajen diplomat in politik, je vzgleden duhovnik in nenavadno pobožen mož. Njegovi znanci in prijatelji vedo, da je njegova srčna želja umakniti se iz javnega življenja ter se posvetiti dušnemu skrbstvu. Ta njegova želja pa se seveda ne more izpolniti, ker sveta Stolica potrebuje njegovega talenta in njegovih sposobnosti.

»SLOVENE« **pred 60 leti:**

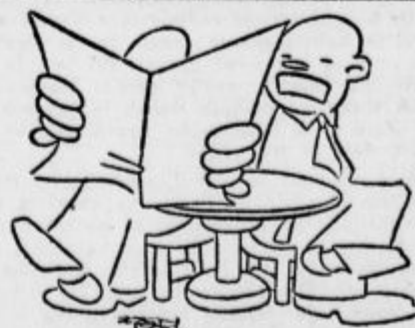
V soboto 4. marcija 1876.

Izvirni dopisi.

Z Gorenjskega, 2. marca. V Medvodah bila je 9. marca preteč. leta volitev novega občinskega odbora, pri kateri je bil tudi navzoč c. kr. komisar, da bi se volitev postavno, redno in mirno dovršila. Skoraj še le čez leto in dan volitvi izvejo, da je ona volitev ovržena in da se bode vnovič volilo 6. in 7. t. m. Ta novica nas je torej osupnila in toliko bolj, ker se dotičnim volilcem ni povedalo, zakaj da je ovržena volitev, pri kateri je bil navzoč c. kr. vradnik, kateri je bil po naših mislih svojega posla sposoben in zmožen... Ko se je volitveno delo že sklepalo, je nekdo ves revolucij, ker ni bil v odbor izvoljen, se ustil da ta volitev »mora ovržena biti«, ako ga tudi tavžent forintov stane! Mož je boje sodil po pregovoru, da zlata peš vsakršne vrata prebije... Pri eni farni cerkvi je cesarskega kraljevega okrajnega glavarstva vradni sluga oklical novo volitev s pristavkom, da naj spet zdaj nikar ne volijo »takih mul«, kakor zadnjikrat; pri drugi cerkvi je pa na klical občinski sluga s kratkim vodom: Dobro me poslušajte, ker vam bom nekaj žmahnega in prav zabeljenega povedal, nove volitve za občinski odbor bodo 6. in 7. marca v Medvodah kamor pa tudi svoje žene s seboj pripeljite! Ta pristavek je pa vsled tega, ker se jih je od te farni pri zadnji volitvi primerno največ vdeležilo... Ko se je kasneje občinski sluga opijani, ker je en polič žganja potrobel, je tudi pripovedoval, da je onega, ki je volitev ovrgel, to tako veliko stalo in da bo še bariglo vina dal, ako njega za župana izvolite... In take reči se smejo goditi v izglednem c. kr. okrajnem glavarstvu ljubljanske okolice!

V Londonu so uvedli gasilske obleke iz azbesta, katere varujejo moža opeklin. Obleka je tako udobno narejena, da se tako oblečen možak celo lahko na kolesu vozi

»Ko bi človek sedajle imel ves tisti denar, ki sem ga zabunkal, to bi bilo danes pijatelj«

Tukaj so zgoreli štirje ljudje. V londonskem okraju Soho je začela goreti trinadstropna hiša ter sta v njej zgoreli dva ženski, en možki in 6 letna deklica.

==Sport==

Smuka na Triglavu

usnia je težko ležal v sobi —

Tinčkove in Tončkove prigode

270.

Dečka si razdelita zaklad

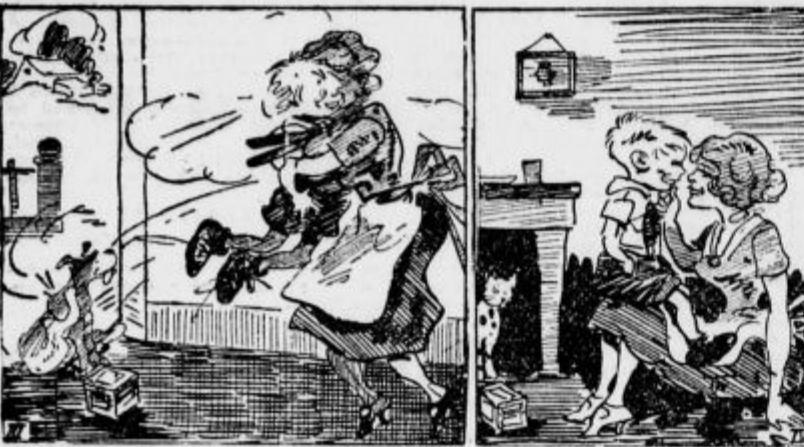
Ne daleč od hiše Tinčkove matere sta dečka sedla na tla in si pošteno razdelila zaklad, ki sta ga prinesla s seboj iz Afrike.

»Tako. Zdaj pa vsak na svoj dom,« je dejal Tinček, ko sta pospravila vsak svoj del.

»Noben nima ne verjame, da sva bila v Afriki,« je Tonček še enkrat žalostno ugotovil, ko sta se poelavljala. »Nazadnje še sama ne bova več verjela in bova mislila, da se nama je vse skupaj sanjalo.«

»Se ne da nič pomagati,« je Tinček vdano vzdihnil in skomignil z ramo. »Torej zbogom, Tonček! Lepo pozdravi mamó!«

»Bom. Hvala!« je obljubil Tonček in krepko stisnil prijatelju roko. Tako sta se poslovila in odšla vsak na svoj dom.

Neslišno, po prstih se je Tinček splazil do praga matrine hiše in prisluhnil. V hiši je bilo vse tiho. Narahlo je pritisnil na kljuko, odprl vrata in pokukal v izbo. Mama je sedela pri mizi, obrnjena s hrbtom proti vratom, podpirala glavo ob dlani in nekaj premišljevala. »Gotovo misli name,« je šepnil Tonček in se ji neopaženo splazil za hrbet.

Ko je mama začutila dvoje drobnih, mehkih otroških rok na sebi, je prestrašeno planila pokoncu in se obrnila.

»Sinko! Moj sinko!« je radostno kriknila, ko je zagledala svojega Tinčka živega in zdravega pred seboj.

»Mama! Moja mama!« je prav tako radostno vzkliknil Tinček in se ji vrغل v objem. Pet minut, pet dolgih minut ni bilo v izbi slišati drugega kot cmokanje gorečih poljubov.

Kuža Muki je medtem čepel na tleh in ves zavzet gledal ne-navadni prizor. Od časa do časa je začudeno zmajal z glavo in komaj slišno zabeskal predse, kakor bi hotel reči: »Če človek cmoka, kadar klobaso hrusta, je razumljivo; če pa cmoka s praznimi usti — nak, to mi pa ne gre v glavo! In res mu ni šlo. Kako tudi, ko je pa imel v glavi — pasje možgane!

Ko sta se mati in sin dovolj nacmokala, je mati vzela Tinčka v naročje in Tinček ji je začel na dolgo in široko pripovedovati svoje čudovite prigode iz Afrike.

»Kar pripoveduj!« ga je vzpodbujala mama, ko je za hip prenehal.

»Jaz ti prav rada verjamem vse.«

»No, vendar eden, ki mi verjame, da sem bil res med ljudozrcili, je radoetno vzkliknil Tinček in mamó še enkrat prav goreče objel.

Tokrat je tako glasno cmoknilo, da se je hrabri kuža Muki od strahu prevrnil vznak.

Konec.

Odšla je k ljubemu Bogu po svoje večno plačilo naša iskreno ljubljena mama

Gosak Marija

ki nas je po težkem trpljenju, previdna s sv. zakramenti, zapustila danes ob šestih zjutraj. Pogreb drage in nepozabne pokojnice bo v petek, dne 6. marca ob štirih popoldne iz zavišča sv. Jožefa, Vidovdanska cesta, na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 4. marca 1936.

S. Mirana, usmiljenka, hči. Lavoslav, sm. Jožica roj. Fabjan, sinaha, in ostalo sorodstvo.

Umrli nam je naša srčnoljubljena soproga, mati, hčerka, sestra, teta in svakinja, gospa

Nevenka Velimirovič roj. Zagradnik soproga artiljerijskega narednika

dne 4. februarja 1936 po mukepolnem trpljenju. Pogreb naše drage pokojnice bo v petek, dne 6. marca 1936 ob treh popoldne iz hiše žalosti, Lepodvorska ulica 31 (Ljubljana VII), na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, Osjek, dne 4. marca 1936.

Globoke žalujoti ostali

Mali oglasi

V malih oglaših velja vsaka beseda Din 1.—; ženitovanjski oglasi Din 2.—. Najmanjši znesek za mali oglas Din 10.—. Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglaših reklamnega značaja se računa enokolonska, 3 mm visoka pefilna vrstica po Din 2.50. Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Službodob

Natakarico

mlado, sprejme prvorazredni lokal. Pogoji: Cela oskrba in 200 Din mesečno. Ponudbe s sliko nas: Nikola Suvajac, Bos. Gradiska. (b)

Trgov. pomočnika

ki je več knjigovodstva, sprejem v trgovino z usnjem. Rudolf Rakovec, trgovina z usnjem, Kranj, Gorenjsko. (b)

Čevljar. pomočnika

za zbita, šivana in pletena dela — ali mladega praktikanta, ki se želi izpopolniti za vsa najfinjša spodnja in gornja dela, sprejem takoj v trajno zaposlenje. Potrebno 1200 dinarjev kavicije. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 2976. (b)

Krojašk. pomočnika

izurjenega za damske plašče, in praktikanta takoj sprejem. Ponudbe upravi »Slovenca« pod šifro »Takojšen nastop« 3032. (b)

Dva potnika

za obisk trgovcev ali privatnih strank sprejem. Potrebno za prevzem avtomobilov: eden 6000 — drugi 10.000 Din. Ponudbe podružnici »Slovenca« v Celju pod »Fixum«. (b)

Služkinjo

pomoč v gospodinjstvu — sprejem. Ponudbe upravi »Slovenca« pod šifro »150 Din« št. 2994. (b)

Službe iscejo

Službo nočn. čuvalja ali služu v večji trgovini sprejem. Naslov v upravi »Slovenca« Maribor pod št. 417. (a)

Stanovanja

Stanovanje dveh sob in kuhinje iščem s 15. III. Pismene ponudbe upravi »Slovenca« pod »Mirna stranka« št. 2992. (b)

Vnajem

Pisarniške prostore oddam za april. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 2993. (n)

Posrestva

Proben oglas v »Slovenca« posrestvo ti hitro prodaj; če že ne z gotovim denarjem pa kupca ti s knjižico (a)

Večje posestvo

v Ljubljani naprodaj. Plača se lahko z vlogami Ljudske posojilnice. Poizve se v upravi »Slovenca« pod št. 2278. (p)

Hiša v Šoštanju

zaradi selitve ugodno naprodaj. Primerna za obrtnika ali upokojenca. Ponudbe upravi »Slovenca« pod št. 2986. (p)

Posestvo

10 oralov zemlje, blizu Maribora, hiša s 4 sobami, gospodarskim posojem, naprodaj. Naslov v upravi »Slovenca« Maribor pod št. 418. (p)

VABILO

na občini zbor Osrednje vinarke zadruge za Jugoslavijo r. z. z o. z. v Ljubljani, ki se bo vršil v ponedeljek, dne 16. marca 1936 ob pol sedmih zvečer, v slučaju nesklepnosti pa pol ure kasneje ob vsaki udeležbi, v zadrugi pisarni Kongresni trg št. 2.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva. — 2. Poročilo nadzorstva. — 3. Odobritev računskega zaključka za leto 1935. — 4. Volitve nadzorstva. — 5. Slučajnosti. — Odbor.

Auto-motor

Kupimo

rabljen elektromotor na enakosmerni tok (Gleichstrom) s 25—35 ks, 220 Volt, s 1000 do 1500 obratov. — Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Elektromotor« št. 2989. (f)

Tovorni auto

znamke »Chevrolet«, vožen samo 36.000 km, v popolnoma prenovljenem stanju, nosilnost ca. 2000 kg, ugodno naprodaj. Jos. Senica, Domžale. (f)

»Chevrolet«

6 cil. limuzino, v dobrem stanju, prodam. Ogledati: Verstovšekova ul. 13 (f)

Pouk

Učni tečaji

za srednješolce. Z 9. marcem se otvori novi učni tečaj za dijake, ki so zaradi slabih ocen izključeni in za dijake, ki se pripravljajo za nižji in višji tečajni izpit. Informacije v Gajevi ulici 6/V. (u)

Denar

Denarne zadeve

bančne, hranilniške in posojilniške terjatve vseh denarnih zavodov, vrednost. papirje, vojno škodo

Vam kupi in prodaj

izposluje razne kredite v gotovini na hranilne knjižice in hranilne knjižice na vknjižbo.

Izvede razne kompenzacije, plačila dolgov pri denarnih zavodih s hranilnimi knjižicami in z gotovino.

Zanesljive nasvete in informacije glede naložbe kapitala v gotovini in hranilnih knjižicah dobite edinole pri pooblaščen Trg. agent. za bančne in kreditne posle Alojzij Planinšek v Ljubljani, Beethovnova ul. 14/II. Telefon 35-10. Za odgovor znamko.

Posojila

na vložne knjižice daje Slovenska banka Ljubljana. Krekov trg 10.

Iščemo posojilo

v gotovini, kratkoročno ali dolgoročno, proti prvostopenjskemu jamstvu industrijskega podjetja in dobremu obrestovanju. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Sigurno naložen denar« št. 2274. (d)

Cenena posojila

do 10.000 Din dajemo. Za odgovor priložite 3 Din znamko. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Jamstvo« št. 3011. (d)

Hranilno knjižico

Ljudske posojilnice ali Mestne hranilnice ljubljanske, za ca. 30.000 Din, takoj kupim. — Ponudbe upravi »Slovenca« pod »En tisoč« št. 2998. (d)

Kupimo

Vsakovrstno

zlato kupuje po najvišjih cenah CERNE, juvelir, Ljubljana Wolfova ulica št. 3.

Obrt

Dame pozor!

Znižane cene!

Trajna ondulacija 70 Din
Barvanje las 70 Din
Ondulacija 7 Din
Pranje glave 7 Din

Salon POLANC, Kopitarjeva ulica 1.

Splošno mizarstvo

J. SAJOVIČ

Ljubljana - Fignerjeva ul. 13
solidno - točno - konkurenčno

Prodamo

Pišite še danes!

Ostanki

mariborskih tkstilnih tovarn, brez napak, pristnobarvni. »Paket serija A« za moško, žensko, namizno, postelino perilo in riube. »Paket serija B« izključno zimski topli flaneli in barhenti najboljših kakovosti, vsak paket 10—20 m samo 107 Din Dalje novi »Original Kosmos 2 paket«, vsebuje 2.80 m sukna za eno dolgo žensko suknjo oziroma ženski plašč lepe temne barve ali pa 1.80 m za kratko zimsko suknjo in 1.20 m posebno močnega štruka ali sukna za ene hlače. Tudi ta paket samo 107 dinarjev. Vsi paketi poštnine prosti. Neprimerno vzamem nazaj in zamenjam — Pišite takoj na »Kosmos« razpošiljalnico, Maribor, Dvorakova ul. 1.

Dobro vino

od pet litrov naprej, naprodaj. V zalogi nekaj polovnjakov. — Posestvo Michl, Košaki pri Mariboru št. 84. (l)

Gospodinje, obrtniki!

Iz skladišča odprodaja kuhinjsko posodo, razno orodje, tehtnice, štedilnike, kopalne peči ter raznovrstne otroške igrače po najnižjih cenah

Stanko Floriančič,

železnina. Resljeva cesta št. 3 (poleg Zmajskega mostu). Vhod skozi dvorišče. — Vzajem tudi knjižice ljubljanskih zavodov. (l)

Otroški voziček

športni, dobro ohranjen, kupim. Naslov v upravi »Slovenca« št. 2999. (l) o. z., Sredina 15. (l)

Polenovko

najboljše, dobite pri Kovačiču, Miklošičeva 32.

Naprodaj imam

več komadov najmodernejših aparatov za trajno kodranje, s transformatorjem 24 Volt in 30 grelci. Prodajam po jako nizki ceni. Viktor Straus, Kranj, Blejska cesta št. 17. (l)

Trenčkote

vsa oblačila, perilo itd. — v ogromni izbiri — kupite poceni pri Preskerju, Sv. Petra cesta 14. (l)

Sladko in kislo mrvo

imamo naprodaj. Imamo tudi več orodja — kot krampe, vozove in pisarniške oprave. Vse to se dobi pri »Gradidom« d. z. o. z., Sredina 15. (l)

Foto amaterji pozor!

Nudimo Vam po najnižji ceni popolnoma nove krasne foto albume, foto oglične, navadne albume za razglednice ter sportske knjige.

Bogata zaloga Konkurenčne cene

Prodajalna H. Ničman

Ljubljana, Kopitarjeva ulica št. 2

Insertirajte v »Slovenca«!

Pridelek dobre mrve v bližini! Okoličani! Interesenti!

Velik TRAVNIK nasproti Kopalnišča ob Ljubljani, njive, dalje vrt, pod, kozolec v bližini Trnovske cerkve, se bode oddal potom javne dražbe v zakup v nedeljo, dne 8. marca 1936 Interesenti se zbero ob 14 uri (2 popoldne), koncem Opearske ceste pri mostu ob gostilni »Pri koscu«.

Zahvala

Vsem, ki so tolažili med boleznijo našo nepozabno soprogo in mamico, gospo

Antonijo Udovič

soprogo dimnikarskega mojstra

izrekamo najtoplejšo zahvalo. Prav tako vsem, ki so jo spremlili na njeni zadnji poti, vsem darovalcem cvetja in vencev, vsem, ki so se nas spomnili z izrazi sočustvovanja pismeno ali ustmeno in nam s tem lajšali neutešeno bol, ter Pevskemu društvu Krakovo-Trnovo za ganljive žalostinke pristrčna hvala.

Maša zadušnica za pokojno se bo brala v petek, dne 6. marca t. l. ob pol sedmih v trnovski farni cerkvi.

Ljubljana, dne 5. marca 1936.

Soprog in otroci.

Zahvala

Ker sem prejela ob priliki smrti mojega soproga

Avguština Taborski

toliko izrazov sočutja od sorodstva in prijateljev, da se mi ni moglo vsakemu posebej zahvaliti, zato se tem potom zahvaljujem vsem za izkazano sočutje, darovane vence in cvetje in za spremstvo na zadnji poti. Posebno sem dolžna zahvalo gosp. Pestotniku, ravnatelju mestne klavnice in vsemu klavniškemu osebju za tako častno spremstvo in venec. Prav tako se zahvaljujem gosp. Hrovatu in njegovemu zastopniku za izraze sočutja in venec. Največjo zahvalo pa dolgujem gosp. dr. Misu za brežprimeren trud za pokojnika v času njegove težke bolezni. Vsem pa ga priporočam v blag spomin. — Sv. maša zadušnica se bo brala v ponedeljek, 9. marca ob 7 zjutraj v cerkvi sv. Petra Moste, dne 5. marca 1936.

Alojzija Taborski, soproga